

S díky vzpomínal jsem při psaní tohoto příběhu na Briana Aldise a jeho román Nonstop a snad ještě více na Zpěv drozda Waltera Tevise, jednu z nejkrásnějších knih mého života.

autor

Pohřební bratrstvo

(opimistický příběh)

Jmenuji se Tomas. Je toho jen málo, co o sobě mohu říci. Tedy kromě příběhu o pohřebním bratrstvu, který vám chci vyprávět.

A vlastně přece je na mě něco zajímavého...

Takže ještě jednou:

Jmenuji se Tomas a jsem Žid.

Totíž tehdy u stolu jednou...

I.

Říkal tuhle u stolu Andrle, že pohřební bratrstvo není náš vynález a že s ním už hodně dávno přišli Židové. Moc lidí ho teda neposlouchalo, jen já a Barnabáš. Ostatní se přeli o něco kolem osmadvacátých důchodů a jestli je to lepší vzít ten důchod anebo v nejbližším plebiscitu na síti volit radši pravičáky, co slibují důchodcům volňásky do bufetu.

Já radši poslouchal Andrleho. Vždyť nikdo z nás na tom nebyl tak špatně, aby nějaké dávky navíc pro něj byly důležité. Bydlení jsme měli všichni, a v kavárně Café Café, kde jsme mívali schůze každý měsíc, se neplatilo nic. A jídlo jsem si taky dovedli sehnat.

Ani já, ani Barnabáš jsme ale nevěděli, co to bylo ti Židové a jak se hned ukázalo, nevěděl to ani Andrle. Mně to ale přece jen zaujalo a zkusil jsem nakonec doma otevřít Wikipiki, krácenou free verzi pro důchodce a než jsem se stihl unavit šlapáním dynama, tak jsem to měl vygúglováno. Přečetl jsem to heslo třikrát. Pak mi krysy překously kabel, ale stejně mi už bušilo srdce a musel jsem odpočívat. Medikit varovně pípál, že se mi zvýšil tlak, ale to už neřeším. Už nemám ty strachy co dřív, než jsem objevil pohřební bratrstvo.

Měli jsem to kdysi všichni, ten strach, že to s náma sekne v bytě zrovna ve chvíli, kdy bude přetížená síť a nouzový signál z medikitu nedorazí do medicentra v supermarketu. Všichni jsem znali ty historky a hrozně jsem se toho báli. Že zůstaneme ležet nemohoucí, umřeme a naše tělo ožerou krysy nebo kočky, podle toho, kdo přijde dřív. Hrozilo to všem. Kromě politických předáků a o těch třeba Andrle tvrdil, že existují jen virtuálně na síti, protože on si pamatuje z dětství, že pan prezident vypadal úplně stejně před šedesáti lety jako teď a to nejde ani po každoroční omlazovací kůře na nejlepší klinice na Haiti.

Ale mluvil jsem o těch Židech, že měli taky pohřební bratrstvo. Tak to na Wikipiki nebylo. Ale bylo tam dost podrobně, co ti Židové byli zač. Že to byli lidé, kteří si nechávali odřezávat předkožku. Páni! Do té doby jsem netušil, že jsem Žid. Doktor tehdy přece mluvil něco o zánětu žaludu, ale o Židech mi neřekl nic.

Možná jsem jediný Žid na světě. Nevím to jistě. Ostatních chlapů z bratrstva se stydím ptát, jestli mají předkožku. Jsme přece jen všichni singls a je zatraceně těžké mluvit jeden s druhým o něčem jiném než o důchodech. Ani Barnabáš a Andrlé už o Židech nezačali, abych bych využil příležitosti a zeptal se jich na to.

Sedím doma a píšu tento deník na listy papírových utěrek. Toaletní papír se mi v prstech rozpouští, protože je ekologický. Nebýval vždycky takový. Radši bych psal na komplu, ale dnes už bych to neušlapal.

Chtěl jsem napsat něco o pohřebním bratrstvu, protože myslím, že to budou mladí potřebovat. A říci jim to jen tak, to nejde. Jednak by s námi nesouhlasili, jako jsme my nesouhlasili se vším, co nám říkali starší, když jsme byli mladí my. Ale hlavně to nejde technicky, protože jsou všichni mladí, teda aspoň všichni co znám, permanentně připojení na síť a tráví čas ve virtuálních světech her. A roboti k nim nikoho nepustí. Je jich pochopitelně málo, těch mladých. Ale stejně mi na nich záleží. Od té doby, co jsem v pohřebním bratrstvu, tak mi na lidech kolem záleží. A je to hezký pocit.

Takže ani k jednomu z těch deseti mladých, co znám, jsem neměl odvahu se přiblížit. A to z nich určitě ještě většina žije. Poznám to z dálky podle toho, jak jim rostou vousy. Roboti je krmí sondou a přebalují, ale na holení je asi zapomněli naprogramovat. V bytech bude určitě ještě víc mladých. Ti co znám, leží u terminálů v supermarketu.

Říkám si, že jednou třeba přijde totální havárie sítě a pak někdo z těch mladých najde utěrky s mým poselstvím o pohřebním bratrstvu. Číst ti mladí určitě umějí. Aspoň si to myslím.

Takže pohřební bratrstvo. Já vím, že jsem s tím už otravný, milý mladí, ale to víte, já už mladý nejsem. Ale bratrstvo je ta nejbáječnější věc, kterou jsem kdy poznal. Lepší než Supercity XIII. i Warlord XXVI a to jsem to hrál devět let! Jen jsem nebyl připojený permanentně; to tehdy ještě nešlo.

Kdo pohřební bratrstvo založil, to se už neví, protože se nedochovaly žádné zápisy. Z nejdávnějších dob jsou jenom ústně předávané legendy. Ani na síti prý nic víc není. Možná by se našlo ještě něco o těch Židech, ale víc jsem toho nezvládl ušlapat než to o té předkožce, co mi ji tehdy dávno ufikl robot – doktor v medicentru.cz v supermarketu.

Podle legendy založila první pohřební bratrstvo svatá Bigita Jonesová. Dochovalo se o ní pár fragmentů videozáznam, tam ale o bratrstvu nic není. Ale Brigita tam mluví o svém strachu ze samoty (čemuž rozumím) a touze po partnerovi (čemuž nerozumím). Totiž, že chce partnera, dejme tomu! Že chce, aby to byl muž? Proč ne! Ale z neznámých důvodů s ním chce spát. A nějak to navíc souvisí se sexem. A přitom v tom videu nejsou žádné erotické pomůcky ani figuriny. Asi se ta pornografická část videa ztratila. A nebo svatá Brigita neexistovala a jde skutečně jen o nějakou legendu.

Já sám jsem na pohřební bratrstvo narazil náhodou.

Když jsem už na dynamu neudýchal ani jednoduché hry a trýznil mě strach, že umřu ve spánku, hodně jsem se toulal po městě. Krysy byly v defenzívě, takže bylo bezpečno, jen bylo třeba dávat pozor kolem kanálových mřížek. Kočky nás vždycky ignorovaly. Co si pamatuju, tak živého člověka nikdy nenapadly. Na rozdíl od krys. Mrtvolou prý ovšem ani kočky nepohrdly. To mi vyprávělo těch pár vrstevníků, co na tom byli stejně jako já a co jsme se pořád potkávali v supermarketu u vchodu do medicentra.cz. Tam stejně jako já čekali ve strachu, aby, když už to s nimi sekne, tak aby to aspoň bylo blízko doktora. Při tom čekání každou chvíli někdo něco vyprávěl.

Podotýkám, že vyprávění se neděje tak, jak bývá třeba ve starších filmech nebo pc hrách s tím postojem tváří v tvář a pohledem do očí. To by nikdo z nás už nesnesl a vy mladí asi nejste jiní. Když chci něco vyprávět, postavím se čelem do kouta a mluvím. Někdy někdo přijde a za zády mě poslouchá. Nesmím se ale otočit, dokud za mnou stojí, dokud nevaruju posluchače starou mantrou: “Wikipiki na hlavu, já už dneska nehraju” nebo “Pepsikolou kokakolou, nesmí nikdo stát, nebo nebudu hrát!”, aby měli čas se vzdálit a tvářit se, že nic neslyšeli.

Většinou to, co lidi vyprávějí, nestojí za poslouchání. Jsou to zmatky a bláboly. Jednou jsem třeba slyšel, jak jeden něco vyprávěl svému otci, který je na nebesích, asi kosmonaut na oběžné dráze. Ale pak po něm chtěl chleba, což je blbost, protože vedle sebe měl kontejner plný zbytků. Stačilo se natáhnout a měl chleba i bez táty.

Nejčastěji jsme si ale vyprávěli o svém strachu z toho, jak to s námi sekne a ožerou nás kočky nebo krysy, podle toho, kdo přijde dřív.

II.

Jednou jsem zrovna o tomto, tedy o tom strachu, vyprávěl. Docela se mi tím ulevilo, protože jsem slyšel, jak za mnou celou dobu někdo naslouchá a to mi pomáhalo kupodivu víc,

než když jsem byl sám sobě posluchačem. Odhrkal jsem ukončující mantru, aby se posluchač stačil odklidit a otočil jsem se. A nemít za zády zed', tak jsem sebou sekl. Šok! Ten člověk za mnou stále stál a díval se mi do očí. Na vteřinu, než jsem oči zavřel, jsem měl pocit, že mi vybuchne mozek. Tak to páliło. Přímý pohled jsem tehdy nesnesl.

Tak tam stojím a ten člověk začal mluvit. Ale ne jen tak vyprávět sám sobě jako já předtím. On mluvil přímo na mě! Rychle jsem se obrátil zase zpět a opřel jsem se čelem o zed' a pro jistotu zavřel oči. Po chvíli jsem se uklidnil a začal rozumět, co to vlastně říká.

„Bratře,“ povídá on, „přináším ti vysvobození. Slyšel jsem tě mluvit o tvém strachu ze smrti. Já ti přináším život věčný.“

Proti mé vůli mě to zaujalo. Přestal jsem myslet na to, jak rychle utéci a poslouchal dál. Můj medikit sice pípal a cítil jsem svědění pod levou lopatkou, ale zatím se to dalo vydržet.

Neznámý chvíli mlčel. Pak vzdychl a mluvil dál. Bylo toho hodně a bavilo mě to. Uklidňovalo mě poslouchat jeho hlas, který mi připomínal moderátora televizních uspávek. Vlastně jsem ani přesně nerozuměl, o čem je jeho řeč. Opakovalo se tam slovo „boha“ a „bůh“, tehdy jsem myslel, že je to žena a muž, něco jako manželé ze starých filmů. Říkal o nich, tedy o něm, zajímavé věci a pak zesiloval hlas a já cítil, jak se mi chce ohlédnout a on najednou řekl: „Otevři své srdce Bohu a pohlédni mu do tváře!“ A já, jak jsem byl zpitomělý z jeho hlasu, tak jsem se otočil a on tam byl sám a žádný Bůh vedle něj nestál. Zato se mi ten muž díval zase upřeně do očí a než jsem stačil cokoli udělat, vrazil mi pár facek. Pak mě chytil za ramena a zatřásl se mnou jak s balíkem odpadků. Pohled do očí a dotek jiného člověka, to už na mě bylo moc. Vyzvracel jsem mu na kabát všechny zbytky, co jsem ten den snědl a padl jsem na zem a myslel jsem, že se mi zastavilo srdce. Medikit spustil poplach a ječel a pištěl.

„Konec!“ pomyslel jsem si. „Ještě že je medicentrum.cz tak blízko!“

Červený maják nad branou medicentra.cz se opravdu hned rozblikal a zavyla siréna. Lidi se sbíhali k bráně v touze přiživit se na cizím neštěstí. Tak jsem to předtím dělával i já; kdo by si nechal ujít takovou příležitost?

Pozoroval jsem to všechno trochu z nadhledu, jako bych se vznášel nad svým tělem. Přesně jak to bylo ve filmech o duších zemřelých. Jenom jsem nikde neviděl ten svítící tunel. Zato jsem měl pěkný rozhled na celý koridor supermarketu i s davem před branou medicentra.cz.

Brána se otevřela a vyjel pancéřový doktor opatřený vpředu ocelovou radlicí a rozvázně rozrážel povykující dav směrem k mému ležícímu tělu. Důchodci na chvíli

zapomněli na strach ze vzájemných doteků, strkali se a skákali na boky stroje a bušili do něj svými medikity a řvali své potíže. Když jich bylo moc a svou vahou přetěžovali doktora, vysunuly se z bočních otvorů duté jehličky a ti nejbližší dostali oblbováka a spokojeně se složili na zem. Ani jim nevadily podrážky těch ostatních, co po nich šlapali.

Když stroj dojel ke mně, dal pro změnu zbytku těch nejdotěrnějších elektrošok a ostatní se ukázněně stáhli, protože věděli, že sranda skončila a kdyby dál prudili, hrozilo by jim vyloučení z lékařské péče.

Z doktora se vysunuly senzory a dotýkaly se mě, ochutnávaly můj studený pot a měřily elektrické potenciály. V té chvíli jsem byl už zcela ve svém těle a vychutnával si ten krásný pocit, že teď se mi nemůže nic stát. Pak zazněl doktorův hlas. Můj verdikt, má diagnosa:

„Hysterický záchvat.“

Pak jsem dostal oblbováka a doktor se vydal na zpáteční cestu ověšen hroznem dalších důchodců.

Zůstal jsem ležet a užíval si sedativum. Jen doktor měl takové dobré. Koupit se nedalo v žádné lékárně

Jenže jsem si to dlouho neužil. Sklonil se nade mnou ten nezdvořilý muž v pozvraceném kabátě a chytil mě za paži.

„Vstávej! Jdeme!“

Poslechl jsem. Nohy se mi sice třásly, ale pod vlivem injekce mi nevadily pohledy, rozhovory ani doteky. Vyšli jsme ze supermarketu. Byla mi zima. Muž si sundal kabát a já myslel, že mi ho dá přes ramena, abych se neprochladil. Místo toho ho odhodil do kontejneru. Pak mi dal znovu pár facek a dodal: „Byl novejš.“ Myslel ten kabát.

Tak jsem se seznámil s Andrlem.

Na parkovišti na nás čekal ještě Barnabáš. Byl to ten pomatenec, co jsem o něm psal, jak vyprávěl před nedávnem v koutě o tatínkovi na nebesích. Teď vypadal normálně. Rozhodně líp než já, roztřesený po injekci. Barnabáš mi moc věcí vysvětlil ještě v autobusu. Andrle se mnou nemluvil, zlobil se kvůli tomu kabátu.

Než jsme přijeli na předměstí ke kavárně Cafe Cafe, věděl jsem všechny základní věci o pohřebním bratrstvu i o tom, co mělo znamenat to setkání v supermarketu. Všechno jsem si přesně zapamatoval (to je vedlejší účinek injekce) a plakal jsem dojetím nad jejich dobrotou, že se o mě tak starají. To je taky vedlejší účinek injekce. Ten naštěstí za hodinu přešel.

Pohřební bratrstvo je spolek lidí, kteří se každý měsíc scházejí v Cafe Café, aby udržovali kontakt a kontrolovali se vzájemně, jestli jsou naživu. Mají své adresy a hesla k zámekům bytů. Když někdo vynechá návštěvu, tak se mu nejdříve volá a když je to marné, vypraví se delegace na kontrolu bytu. Pokud je v bytě živý člen bratrstva, tak dostane výprask a pokutu. Pokud je člen bratrstva mrtvý, odežene delegace krysy a kočky a zavolá pohřební službu. Proto „pohřební bratrstvo“.

Úspěšnost zásahů je veliká. Andrle tvrdil (to už se na mě přestal zlobit), že se ještě nestalo, aby z některého člena nebylo co pohřbít. Většinou jsou těla skoro nenačatá.

Členů bratrstva je tradičně pětadvacet. Nikdo neví proč. Doplňuje se vždy po vypadnutí jednoho člena. A to se stalo právě teď. Před měsícem vypadl jeden dlouholetý člen.

„Byl to dobrý člověk,“ chmuřil se Andrle, „škoda ho. Ani jeden planý poplach! Jeden výjezd delegace a hned volání pohřební služby! Škoda ho. Škoda Judy.“

Barnabáš přikývl: „Neblahý Juda!“ a dodal, že když ho odváželi pohřebáci, chybělo mu jen pár prstů u nohy. „Kdyby neumřel bos, tak se mu s tělem nestalo vůbec nic.“

To, co se mi dnes přihodilo, to byla Andrleho náborová aktivita. On je v tom mistr. Naučil se to podle jedné staré příručky, co se jmenuje „Strážný, běž!“ Takticky vytočí někoho z důchodců natolik, že k němu vyjede doktor a dá mu oblbováka. Pak je nový člen tak poddajný, že vydrží naslouchat tak dlouho jako já a všechno se mu líbí.

„Jako tobě,“ řekl Barnabáš a dal mi facku. Smál se, ale já jsem mu řekl, že už účinek injekce asi vyprchává, protože mám chuť mu to vrátit. Odtáhl se ode mne a přestal se smát.

Pak jsem ale po pravdě dodal, že to, co mi řekli o pohřebním bratrstvu, se mi líbí.

„Jasně!“ pronesl slavnostně Andrle, „Líbí se to všem. Teď jsi náš!“

A vystoupili jsme na předměstské ulici a šli do Cafe Cafe, kde začínala moje první schůze.

III.

Pohřební bratrstvo je ohromná věc taky proto, že nás nutí ke společenské aktivitě. Vsadím se, že většina z nás by se k nikomu nepřiblížila po zbytek život, nebýt pohřebního bratrstva. Od dětství od našich politiků sice slyšíme heslo „Nestarej se o druhé a stát se postará o tebe“, ale musím připustit, že jakkoli je to heslo moudré, tak v oblasti vztahů mezi lidmi to neplatí.

Ne že by se našim politikům hodně věcí nepodařilo. Ne nadarmo jsou zvoleni už osmadvacáté volební období! Třeba před lety byl geniální ten nápad na zavedení šlapacího

dynama do každého bytu. Díky tomu obrovsky poklesla nemocnost na srdeční choroby. Pomohl tomu i nový systém stravování a třídění odpadu. Zbytky z bufetů jsou totiž vysypávány do odpadkových kontejnerů sice po celém městě, ale podle takového klíče, že nikdy nevíte, kde budou jen papírové tácky a kde chutné jídlo. To nás nutí denně několik hodin brousit městem a nikdo z nás tak nemá nadváhu.

Ale jak říkám, díky politikům máme sice pohybu dost, ale společensky je většina důchodců na nule. Každý bydlí sám a jen když má natolik dobrou kondici, aby udržel napětí v domácí síti, tak si pokecá s nějakou postavou z virtuální hry. Na ulici a v supermarketech se míváme. Nanejvýš někdo něco vypráví s hlavou otočenou ke zdi u vchodu do medicentra.cz.

Ještě taky někdy společně postáváme u oken bufetů a sledujeme, jak reklamní roboti žvýkají hambáče a sendviče a zalívají to kolou a v té extázi z pohledu na čerstvé jídlo se někdy dotkneme rameno na rameno.

Ještě si pamatuju, jak jsem jednou asi před dvaceti lety obětoval měsíční důchod a zasunul kartu do čtečky u dveří bufáče a vešel jsem dovnitř. Chtěl jsem si dát něco k jídlu, ale na to už mi kredit nestačil. Mohl jsem si ale dát džus a sedět v tom teple a světle a taky si zajít na záchod, kde to vonělo a tekla tam teplá voda.

Pak už jsem se tam nikdy nedostal. Čtečky sice fungují, ale všem ukazují, že platnost jejich karty vypršela. Takže z důchodu se dá vlastně hradit jen připojení k síti a aktualizace komplu. A v cykloprodejnách mají celkem levné mazání na domácí dynamo. Řeknu vám, ještě že bylo zrušeno nájemné, jinak bych byl asi v hmotné nouzi. O to se vlastně taky zasloužili politici, takže ne že by k ničemu nebyli.

Pokud tedy existují...

U bufetů už nepostávám. Chodím na schůze pohřebního bratrstva a tam to je, to vám teda povím, sakramentsky společensky rušné. Mluví někdy i dva najednou a ostatní někdy poslouchají, o čem je řeč. Se sousedy u stolu se na sebe někdy i podíváme. Ale nebojte se, s intimitami se šetří. Jsou to všichni slušní lidé. Andrle zná všechny jménem a já už skoro taky a to tam chodím teprve tři roky. Myslím, že jsou tam i nějaké ženy, ale ty jsou na vzdálenějším konci stolu. Jednu jsem tam teda viděl určitě, ale možná je to transvestit.

Něco vám řeknu. Jsou mezi námi dokonce takoví, kterým to setkání jedenkrát měsíčně přijde málo a scházejí se i někdy mimo oficiální schůze. V Café Café je sice tma a zima a není to zdaleka tak útulné, jako když jsme tam všichni, ale v létě to nevádí a v zimě si roztápíme kamna a sedíme u nich a koukáme do plamenů.

No ano. Já patřím právě k těm podivínům, co se takto slézají. Ostatně to není žádné tajemství. Já, Andrle a Barnabáš se svoláme přes medikity a posedíme v Cafe Cafe. Někdy taky jdeme společně na kontrolu člena, co vynechal schůzi.

A není to dlouho, co jsme zažili takovou důležitou věc.

IV.

Dva členové nepřišli na schůzi. Andrle si druhý den svolal mě a Barnabáše a když jsme seděli v Café a koukali do plamenů v kamnech, vytáhl z pinklu umaštěný sáček a tlustý sešit. V sáčku byla jeho rezerva zbytků, kterou nám předal, abychom uvařili šlichtu. Museli jsme se posilnit před misí, neboť oba členové určené ke kontrole bydleli sice ve stejném čísle domu, ale ten dům byl na druhém konci města.

V sešitu byly adresy všech členů a u těch, co měli zamykací dveře, byla hesla k jejich zámkům. Sešit měl číslo a byl už skoro popsáný. Napadlo mě, jaká by to byla bomba objevit sešit s číslem jedna a najít tam jména zakladatelů bratrstva. Třeba by tam byla opravdu zapsaná svatá Brigita Jonesová. Ale kde by byl takový sešit schovaný, to Andrle nevěděl, tak jenom našel adresy těch dvou absentérů a pak jsme se najedli.

S cestováním po městě je problém, protože nikdy nevíte předem, kolik času budete na cestu potřebovat. Zvláště tehdy, když cestujete dál, jako jsme se chystali my. Sídliště By.C, jak se ona městská část jmenovala, bylo džunglí betonových ruin a staletých stromů. Bylo místem, kde kočky a krysy sváděly boje s divokou zvěří pralesů obklopujících město. Od vnitřních bezpečnějších čtvrtí města navíc odděloval By.C nebezpečný močál, který vznikl po protržení hrází městského jezera v dávných dobách. Proto do By.C nejezdil autobus a vedly tam jen zrezavělé koleje, místy se ztrácející pod vodou.

Tohle nám vyprávěl Andrle zatímco jsme jedli a mě se vzrušením svíral žaludek. Pak jsme si vzali pinkle a hole a vyrazili jsme.

No, ona nakonec ta cesta nebyla tak strašná. Chytili jsme autobus, který měl jet do Stounů, což je blízko močálu, za kterým leží By.C. autobus sice do Stounů nedojel, ale dost nás přiblížil. Bylo poledne, když jsem stáli u kolejí mizejících ve vodě, plní síly a zatím i sytí po šlichtě z kavárny. Měla přijít nejtěžší část cesty. Močál.

Opatrně jsme kráčeli vodou a holemi ohledávali dno. Po několika krocích jsem měl v botách mokro a hned nato jsem uklouzl a namočil si rukáv až po rameno. Ostatní na tom nebyli lépe. Začalo být jasné, že se do By.c bez pomoci nedostaneme. Jen Andrle to nechtěl

vzdát. Nadával nám do zbabělců, ale po pár krocích se propadl pod hladinu. Zmizel. Jenom bublinky označovaly to místo.

Volali jsme ho a šťárali pod hladinou holemi a když už jsme to chtěli vzdát, tak se něco chytlo Barnabášovy hole a Andrle byl raz dva na břehu. Jenže to, že se hole chytily, ho asi stálo poslední zbytek sil, protože jen ležel, nedýchal a byl v obličeji modrý. Asi jsme měli něco dělat, jenže jsme nevěděli co. Doma bych se podíval do wikipiky, ale zde v divočině? Andrlův medikit kvílel, ale bylo mi jasné, že sem se záchranka jen tak nedostane, i kdyby nebyla přetížená síť. Jenže to jsem se právě mýlil.

V dálce na hladině močálu vystříkla k nebi fontána, jak se sem s vysokým svistem motorů hnalo podivné zařízení. Nepamatoval jsem si, že bych kdy něco takového viděl. Dlouhý stříbrný trup, hladký, bez okýnek, jen s drobnými výstupky senzorů. Vypadal jako projektil z filmu Ze Země na Měsíc, ale byl delší a štíhlejší. Ostatně, ten film jsem viděl až později, teď trochu přebíhám.

Stroj se zastavil u nás, jak jsme tam stáli zkoprněli po kolena ve vodě a drželi bezvládného modrého Andrleho. V boku projektilu se otevřely široké dveře a chapadlové manipulátory nám šetrně odebraly kamaráda. Vtáhly ho dovnitř a zajely s ním do jakéhosi válce, který se zavřel jako rakev.

Barnabáš byl odváznější a než jsem se nadál, cpal se taky dovnitř stroje. Tak jsem tam vlezl taky. Dveře se zavřely, ale tma tam nebyla, protože stěny modře světélkovaly. Vypadali jsme v tom osvětlení jako mrtvoly, ale než jsme se mohli začít opravdu bát, rakev vedle nás se otevřela a Andrle se posadil a kašlal. Byl nahý, ale živý a navíc čistý a voněl jako záchody v bufetu.

A ozval se měkký ženský hlas, tak líbezný a mladý, že mi v té chvíli došlo, jak je to smutné, když kolem sebe slyšíme pořád jen stařecké krákorání.

„Resuscitace ukončena. Doplnkově provedena korekce hladiny železa a avitaminosy C. Doporučujeme důkladné vyšetření a léčbu v nemocnici.“

Pak se hlas trochu zlomil a pokračoval: „Nemocnice je bohužel mimo provoz. Řiďte se tedy pokyny svého obvodního medicentra.cz. Odeberte si nyní váš nový oblek a příště buďte při koupání opatrnější. Nashledanou!“

Zazněl gong a hlas umkl. Andrle našel v nohách rakve čistý džínový obleček i se spodním prádlem, což jsem mu hned začali závidět. Když se oblékl, hlas tu byl znovu, tentokrát mužský baryton, žoviální s občasným pochechtáváním:

„Máte ještě nějaké přání, mládenci? Cheche!“

„Kdo jste?“ vykřikl Andrle a soukal se do kalhot. Padly mu jako ulité.

„Zde komunikační program zdravotního modulu ve zkušebním provozu. Technologický park výzkumného centra.“

Nerozuměli jsme ale došlo nám, že to mluví stroj. Stroje byly pravda všude, od komplů až po autobusy, jenže byly všechny omšelé, rozvrzané a fungovaly nespolehlivě, pokud vůbec. Tohle bylo jak z počítačové hry. Dokonalost sama!

„Chceme do By.C,“ zkusil to Andrlé a uvedl adresu našich dvou známých.

„By.C neznámo. Adresa analyzována. Ukažte na mapě!“

Před námi se rozsvítila obrovská obrazovka, skoro metr široká, a na ní plán města. Andrlé se rychle zorientoval a dloubl prstem do skla obrazovky na příslušném místě.

„Připoutejte se, prosím!“

Jízda byla fantastická! Na obrazovce jsme viděli panoramatický obraz okolí. Modul se vyhýbal rezavým železným konstrukcím a betonovým útesům čnicím z močálu s elegancí úhoře a zpomaloval jen když proplouval hejna kachen a labutí, které se ho vůbec nebály. Brzy jsme dosáhly břehu a modul vyjel na souš a popojel pár metrů po trávě. Boční dveře se otevřely.

„Nashledanou! Dbejte na dostatek pohybu a stravu bohatou na vitamíny! I ve vašem věku můžete vést aktivní život!“

Nechtělo se mi ven, ale Andrlé s Barnabášem už vylézali, tak jsem se taky vyhrabal. Stříbrný projektil se zabzučením dveře a svištivě zmizel směrem k močálu. Zahlédl jsem na trupu nápis, který byl předtím zakrytý kalnou vodou: Technologický park – vývoj, výzkum, výroba.

„Měli jsme říct, že budeme potřebovat ještě zpátky,“ vyčetl jsem ostatním.

„To nějak zvládnem, přivolat ho,“ zasmál se Andrlé.

„Jako že se zase budeš topit?“

„Musí to jít jinak. Jak myslíte, že se ti, co je jdem navštívit, dopravovali na schůze, co? A mokří nikdy nepřišli! Vsadím se, že jezdili přes močál tímto zázrakem.“

„Máš pravdu. Byli tam vždycky včas a vždycky spolu,“ vzpomněl si Barnabáš, „Jak se vlastně jmenovali?“

„Majda a Filípek,“ odpověděl Andrlé a já jsem se konečně mohl taky něčím blýsknout:

„Tak tato jména byla v tom vozidle vyškrábaná do stěny u křesla, kde jsem seděl. A vedle nich byl takový ten znak svatého Valentýna.“ A napadlo mě, bůhví proč, že Majda bude zřejmě žena.

„No. Takže tím opravdu jezdili. A třeba nám to řeknou sami. Jdeme!“

Vchodové dveře do paneláku chyběly a z temné chodby vanula mrazivá syrovina. Míjeli jsme dveře bytů, často dokořán otevřené. Bylo vidět, že většinu bytů dlouho nikdo neobývá. Jestli tu vůbec v celém domě někdo bydlí. Na naše volání se neozval ani hlásek.

Schodiště se už dávno zbortilo a myslel jsem tedy, že tím naše mise končí. Jenže Andrlé objevil výtahovou šachtu, kterou někdo vybavil železnými tyčemi a prkny, po kterých se dalo vylézt do pater.

„Lezem až nahoru,“ zafuněl Andrlé, když jsem chtěl opustit šachtu v prvním patře.

„Proč? Co když bydlí zde?“

Uvažuj! Byli podle všeho jediní obyvatelé paneláku. Proč by stavěli tohle lezení když by bydleli dole?“

„A je vidět,“ dodal chytře Barnabáš, „že je to používáné. Prach je setřený a pavučiny jsou jen v koutech.

No, měli pravdu.

Výstup trval dlouho, museli jsme odpočívat každé druhé patro, protože medikity nám pípaly jako o závod. Naše srdce to prostě zvládala jen taktak. Napadlo mě, kdybychom zde všichni tři umřeli, jestli nás najdou z pohřebního bratrstva. Ale kupodivu, místo strachu jsme po každém zdolaném patře měli lepší náladu a dokonce jsme vtipkovali: Co těm dvěma uděláme, až zjistíme, že jsou v pořádku a jenom zapomněli přijít na schůzi.

V předposledním patře se málem stalo neštěstí. Ozval se pleskavý zvuk, zavířil prach a něco mi vlétlo do obličeje. Zaječeli jsme všichni úlekem a Barnabáš sklouzl z traverzy a byl by spadl dolů, kdybych ho nezachytil za nohu a kdyby Andrlé nezachytil mě. Chvíli to vypadalo, že spadneme všichni, ale šok rychle pominul a kolem bylo dost chytů, abychom se udrželi. Všechny tři medikity ječely, jak nám bila srdce a Andrlé ten svůj chytil a díval se na něj s takovou nenávistí, že jsem myslel, že ho hodí do šachty. Pak jenom ztišil zvuk a rozpačitě se na nás usmál. Dívali jsme se s Barnabášem slušně stranou, jako že jsme si nevšimli, jak mu ujely nervy. Vždyť by to bylo něco absurdního – odhodit medikit! Jedinou záruku života! To by mohl udělat jen blázen!

Tak jsme tehdy uvažovali všichni.

„To byl jenom holub,“ řekl Barnabáš zbytečně. Věděli jsme to už všichni. V šachtě bylo zde ve vyšších patrech hodně různých ptačích hnízd. Většina byla opuštěná, ale všechna ne.

„Děkuju,“ řekl pak Barnabáš ještě a díval se dolů do šachty. Nevěděl jsem komu a proč to říká, až za chvíli došlo, že to děkuje mně, že jsem ho chytil. Měl jsem z toho dost

nepříjemný pocit. Naštěstí medikity zrovna umlkly a my jsme vylezli posledních pár metrů. Tam, v dlouhé chodbě u výtahové šachty, jsme zůstali stát jako opaření.

V.

Chodbou protahoval čerstvý vánek. Vonělo to tam zelení jako v parku. Na betonové podlaze ležel červený koberec, oba konce chodby stínily závěsy z větví a listí náletových dřevin zakořeněných v betonu, ale očividně sestříhaných a tvarovaných jako doplněk interiéru. Betonovým korýtkem v podlaze tekla potůček čisté vody a padal otvorem na konci chodby ven jako tenký vodopád do hlubiny třinácti pater.

Rozhled byl báječný. Teprve tam jsem si uvědomil, jak dlouho jsem nebyl tak vysoko. V centru města, kudy chodívám, sice byly i vyšší budovy, ale přístupná byla nanejvýš tři spodní patra. A nikdy nikoho nenapadlo proniknout výš, když tam byla cedule Vstup zakázán.

Zde jsem tedy z výšky viděl jen menší část města. Rozhled byl báječný, ale byl to zároveň nějak divně smutný obraz. Takto z výšky bylo jasné, že se město rozpadá a připomnělo mi ohlodanou kostru. Na straně odvrácené od města byla sice krajina plná života, prales divoce rostoucích stromů sahající až na obzor, jenže to byla očividně neobydlená a nebezpečná krajina a ten dojem byl posílen tím, jak les pronikal do odumírajícího města a trhal z něj kusy kdysi obydlených částí a měnil je do své divoké podoby.

Mohl bych dlouho popisovat to krásně zařízené patro, které bylo útulnější než bufet v supermarketu, ale přeskočím to, protože mě vzpomínka na ten rozhled na krajinu kolem naplňuje tísni a smutkem ještě teď a nechce se mi rozepisovat o něčem hezkém. Zvláště když to, co tehdy následovalo, bylo ještě smutnější.

Na naše volání se nikdo neozýval. Některé byty v patře měly vysazené dveře a byly prázdné, bez nábytku. Zato bylo všude čisto a světlo a na zdech byly namalované nebo nalepené obrazy krajin a zvířat. I lidí. Všechno na těch obrazech bylo jaksi krásnější než ve skutečnosti.

Jiné byty dveře měly a většinou odemčené nebo přímo otevřené. V jednom takovém bytě jsme je našli.

Na podlaze ležela dvě těla vedle sebe. Ještě se nezačala moc rozkládat a nebyla kupodivu dotčená kočkami ani krysami. V celém domě jsme vlastně žádné z těchto zvířat nepotkali.

Ženské tělo leželo natažené s rukama na břicho, v obličeji klidný výraz. Muž byl zkroucený kousek vedle. Měl kolem krku provaz, na jehož konci byl háček od lustru vytržený vahou muže ze stropu.

Stáli jsme s Barnabášem zaraženě u dveří na chodbu a koukali, jako by to bylo naše první setkání s mrtvolou. Asi nás dostal ten kontrast mezi krásným prostředím a lidskou smrtí.

„Otčenáš, otčenáš, otčenáš. Ježíšmarjá, ámen,“ povídal si Barnabáš pro sebe a kýval se a tvářil se divně a já jsem už od něj věděl, že to je modlení. Znal těch modliteb několik a toto byla taková, které říkal (nevím proč) „střelná“.

Andrle obhlížel pokoj, pokyvoval hlavou a taky si něco mumlal, ale modlení to nebylo.

„Je to prosté, moji milí,“ povídá najednou, „Nejdřív umřela Majda. Má řeznou ránu na krku. Vykrvácela. Krev ale nevidět, to znamená, že ji Filípek uklidil nebo sem Majdu odněkud přenesl a asi i převlékl do čistých šatů. Mohl ji podříznout on, ale protože ona nemá jiné zranění, třeba na rukách, která by měla, kdyby se bránila, musel by ji překvapit třeba ve spánku. Nebo, a to nejspíš, jde o sebevraždu. Tu chtěl potom spáchat i Filípek. Oběsit se. Jenže se s ním skoba vytrhla. Měl už ovšem smyčku tak utaženou kolem krku, že neměl sílu se jí zbavit. Vidíte ty škrábance na krku a zlámané nehty? Chtěl si smyčku uvolnit, ale uzal se pevně zadrhl. Nicméně popolezl ještě k tělu Majdy skoro přes celou místnost. Zůstal nakonec ležet v bezvědomí a umřel. Hm. Jak vidím, medikit měl v pořádku. Hm.“

Na displeji Filípkova medikitu skutečně blikal nápis s datem a přesným časem úmrtí. Jak se ukázalo z dalších údajů o průběhu vyhasínání tělesných funkcí, tak kdyby sem z medicentra.cz vyrazila helikoptéra, stačili by ho pohodlně zachránit. Že by byla tak dlouho přetížená síť? Po celou dobu, co medikit vysílal alarm?

„Zřejmě zde prostě není už signál,“ bručel Andrle, když jsem ho na to upozornil. „Pokrytí signálem na By.c bylo asi zrušeno a oni o tom nevěděli. Leda že by zde zůstávali i přesto. Ale to by byla... No vlastně ano... to byla sebevražda.“

„Vidíte!“ zavolal Barnabáš z rohu pokoje. Ležel tam Majdin medikit. Někdo ho zničil. Na to musíte vynaložit velkou sílu. Jen tak náhodou se vám ta věčička nerozbije.

„No,“ řekl nakonec Andrle, „my tu nejsme kvůli vyšetřování okolností smrti. Musíme zavolat pohřební službu. Což je průšvih, protože když tu není signál, tak se nedovoláme. Co teď?“

Byli jsme bezradní. Kde není signál, tam automatictí pohřebáci nedoletí, kdybyste jim stokrát volali. Museli bychom těla dopravit blíže k centru. Ale jak?

Andrle si bezradně hrál s Filípkovým medikitem a cvakal spínačem k přivolání pohřební služby. A najednou se medikit probral!

„Upřímnou soustrast!“ zasvítilo na displeji, „Vyčkejte příjezdu pohřební služby.“

No tohle! Znamená to, že tu předtím signál nebyla teď tu zase je?

Pohřební černá helikoptéra tu byla za pět minut. Její ohebná chapadla pronikla oknem, citlivě ohmatala obě těla a odnesla je do svých útrob.

Zůstali jsme ve věžáku sami. Šli jsme na chodbu, sedli si k oknu a vyhlíželi na město.

„Je to divná náhoda,“ řekl po chvíli Barnabáš, „že pro sanitu signál nebyl a pro pohřebáky jo.“

Řekl to, na co jsme mysleli všichni.

„Hele,“ napadlo mě, „kdy jste naposledy viděli sanitu v ulicích? Nebo vůbec doktora? Myslím jinde než u vchodu do medicentra?“

Nevzpomínali jsme si nikdo. Muselo to být strašně dávno.

„Tak jo,“ řekl Andrel a plácl se do stehů, jako by chtěl vstát a odejít, zůstal ale sedět, „Tak jo. Prostě lékařská služba funguje jenom pár metrů od medicentra.cz. Bylo by to taky divné, kdyby to bylo jinak. Vždyť skoro nic nefunguje!“

„Pohřebák jo. Ten funguje.“

Nevím proč, ale přišlo mi to skoro k smíchu. Asi nervy.

„A k čemu je potom tohle?“ zaječel Barnabáš a zašermoval svým medikitem. „K ničemu!“ a praštil s ním o zem.

Teda... praštil... Medikit byl pro nás odedávna tak posvátná věc, že ho jen opatrně pustil na koberec a hned ho zvedl a vyděšeně hladil.

„Zahazovat to přece nebudem,“ povídal zamyšleně Andrle a ťukal do klávesnice svého medikitu, „pořád s tím ještě jdou posílat smsky. Jo, funguje to. Právě jsem všechny členy pohřebního bratrstva obeslal zprávou, že Majda a Filípek už nejsou mezi námi.“

„Ale ten alarm si vypnu!“ řekl bojovně Barnabáš a když jsme mlčeli, tak se opravil: „Nebo ho aspoň ztiším. Co?“

To jsme pak udělali všichni, takže naše medikity od té doby jen tiše šeptaly, i když jsme šplhali výtahovou šachtou tam i zpět ještě mnohokrát. A vždycky jsem se přitom hodně zadýchali.

Ale ten den jsme ještě neodešli. Už se totiž blížil večer a za tmy je nesmysl vyrážet do ulic. A tak jsme důkladně prozkoumali celé patro. Hledali jsme něco k snědku a skutečně jsme našli pytel tvrdého chleba. Namáčeli jsme ho do tekoucí vody ve žlábků na podlaze a najedli se dosyta. Pak už byla skoro tma, tak jsme šli hledat místo na spaní. A díky tmě jsme udělali ten další objev.

Barnabáš nás zavolaal do jednoho bytu uprostřed chodby, že je tam na podlaze koberec a bude se nám tam dobře spát. A Andrle si tam té zvláštnosti všiml hned, jak vešel.

Do tmy tam poblikávalo červené světýlko komplu, co stál na stole v rohu! Rozumíte? Nikdo nešlapal dynamo a přitom to blikalo! A když se Andrle dotkl klávesnice, rozsvítla se obrazovka.

Zachvěl jsem se, protože mě napadlo, jestli tu energii nějak neobstarávají Filípek s Majdou, jestli někde v záhrobní nešlapou na trenažeru. Na tomto světě a v tom pokoji to teda viditelně nedělal nikdo. Trenažér byl připojený a výborně promazaný, ale ani se nehnul.

Pak něco zapípalo a na obrazovce se rozsvítil nápis: Doplňte energii akumulátorů! 20 minut do automatického vypnutí!

Přišli jsme na to hned. V rohu pod komplem byla vyrovnaná hranice těžkých plastových truhlíků propojených kabelem mezi sebou i s komplem samotným.

„Filípek někde našel baterie. Do nich se dá ukládat elektřina a zase z nich brát. Něco jako zdroj v medikitu, ale dokonalejší.“

„Jenže taky větší.“

„To je jedno. Hlavně že to funguje. Běž šlapat!“

Šel jsem. Po půl hodině jsem baterie trochu doplnil. Kompl se uklidnil, nápis zmizel a obrazovka zazářila silněji. Barnabáš mě vystřídal, protože se mi tmělo před očima a Andrle zkoumal obsah a funkce komplu. K našemu zklamání zjistil, že nefunguje připojení na net. Zato objevil, že je ve čtečce vložený disk s rozkoukaným filmem. Vážně! Film na komplu! Ne televize! Prostě film!

A tak Barnabáš šlapal, a když omdlel, tak zase já a vůbec nám nevadilo, že Andrle nešlape a jenom poroučí.

Bytem a celým patrem se rozléhala hudba z filmu a do ní lidské hlasy, jak spolu mluvily ty postavy z filmového příběhu a taky výstřely a jekot reaktivních motorů, protože to byl film o lidech létajících vesmírem a bojujících s tvory z cizích planet. Byli jsme jak omráčení. Něco tak krásného jsme ještě neviděli. Bylo to sice dost podobné počítačovým hrám, ale přesto jiné. Trvalo mi, než jsem odhalil, v čem je ten rozdíl, ale přišel jsem na to: Ti lidé tam spolu mluvili! Vlastně to nebylo to hlavní. Řeknu to jinak. Jasně, všichni jsme

cháпали, že ten film je o boji s vesmírnými obludami, ale že to doopravdy důležité se odehrává mezi těmi lidmi. Ten film byl hlavně o lidech. A ti lidé ve filmu byli mladí, ale úplně jinak mladí než naši mladí on-line připojení v hypersuper k herním konzolám. A byli taky jiní než my, staří. Ačkoli jsem si uvědomil, že od té doby, co jsem v pohřebním bratrstvu, nějak se víc těm lidem z filmu podobám. Taky jsme spolu a o něco nám jde. I když neustále nemluvíme jeden na druhého a nedíváme se na sebe jako ti dávní kosmonauti.

Barnabáš si utíral oči, protože brečel, když obludy ve filmu zabily krásnou mladou dívku. Mně bylo ale více smutno z toho, když film skončil a já si uvědomil, že těm lidem tam o něco šlo, o takovou velkou věc, že jim šlo o to, aby se lidstvo ubránilo invazi vesmírných oblud... a o co jde nám? O to, aby nás po smrti nesežraly krysy. A to je všechno. Přišlo mi, že pokud nám jde jen o naše mrtvoly, tak už je tu vlastně všechno jedno. Že je jedno, jestli jdeme do hrobu okousaní nebo celí. Když vlastně ani nevíme, kde ty všechny naše hroby jsou! Vždyť ani nevíme, kam naše těla černé helikoptéry vozí!

Svět mi přišel nesmyslný, smutný a zbytečný a nejmíc zbytečný v něm jsem byl já sám.

Ani Andrle nevypadal vesele. Ale jeho podnikavá povaha ho hnala do další činnosti. My s Barnabášem jsem seděli na koberci a hleděli na temnou obrazovku kompu, který Andrle vypnul, aby šetřil energii, zatímco on se ve světle měsíce, co sem dopadalo okny, štrachal v ostatních pokojích bytu.

Barnabáš hluboce vzdychl, vysmrkal se do dlaně, otřel ruku o koberec a řekl:

„Netušil jsem, že svět býval tak krásný. Co se to s ním stalo?“

Nerměl jsem chuť odpovídat, ale musel jsem se zamyslet, jak to Barnabáš myslí. Počkat, povídám si, já si myslel, že ten film byl uměle vytvořený, jako počítačové hry. Že se to ve skutečnosti nestalo. Že by to bylo jinak?

Barnabáš na mou námitku mávl rukou, že jako ví, že to určitě nebylo přesně jako ve filmu. Že třeba lidi spolu určitě tolik nemluvili. Ale to létání vesmírem, ten boj s obludami, to že muselo být. To by přece nešlo vymyslet. Bylo to takové skutečné. A ten pocit, když těm lidem tehdy šlo o něco tak vznešeného (ano, on řekl „vznešeného“!) a dokázali se k tomu spojit, ten pocit, ten že má on teď taky. Cítí se sám takový vznešený a zároveň ví, že není a z toho je mu smutno, ale taky se mu chce žít jinak.

Takže vlastně mluvil o něčem podobném, jako jsem já přemýšlel. Ale než jsme z toho stihli udělat nějaký závěr, přidupal do pokoje Andrle a položil na koberec velkou krabici plnou disků. Všechno to byly filmy z doby, kdy lidé létali do vesmíru. Když jsem to

zjistil, srdce se mi rozbušilo radostí více, než kdyby mě pustili do bufáče najíst se hamburgerů. Přišlo mi v té chvíli, že tolik filmů se snad nedá shlédnout ani do konce života.

VII.

Nakonec nám to netrvalo ani půl roku a měli jsme všechny filmy shlédnuté a některé jsme si dávali podruhé. Nebyly všechny tak dobré jako ten první, ale zajímavé byly všechny.

Nepřestával jsem se divit, jak mnohotvárný a pestře zabydlený a proměnlivý je vesmír. Většina bytostí v něm je sice nepřátelská, ale všechny ne a na tom konečně tolik nesejde. Ve mně vznikl při sledování těch filmů úplně nový pocit. Byl jsem hrdý na lidstvo, na druh Homo sapiens, ke kterému patřím. Byl jsem hrdý na lidskou rasu – jak tomu taky v těch filmech říkali. A někdy, když byla noc a nemohl jsem spát, trápila mě prostata, nebo jsem měl křeče ve střevech naplněných příliš starými odpadky, pocítil jsem někdy úlevu spojenou povznášející myšlenkou, že toto není konec lidstva. Vždyť jsme se dostali z mnohem horších úpadků a šlamastyk! Filmy nás poučily o dávné epidemii, která vyhubila skoro všechny nebo o klimatických změnách, kdy se planeta pokryla skoro celá ledem. A přesto se podařilo lidstvu znovu vstát z popela a znovu letět do vesmíru. Znovu vybudovat fantastická města, dokonce vynalézt stroj času, i když ten se asi nikdy moc neujal. Když jsem ležel doma ve svém bytě a venku ječely zdivočelé kočky v černočerné tmě, myslel jsem na to, že ani mimozemšťané vybavení nejúžasnější technikou v létajících talířích nepřekonali lstivost lidí, kteří se odmítali vzdát a z jejich úžasných lodí zbyly nakonec jen hořící trosky. Ani dávní Martťané se svými krácejícími bojovnými trojnohy nevyhráli. A ani úžasně dokonalí vzbouření roboti neslavili nakonec trvalé vítězství, protože dnes se vyskytují jen jako reklamní konzumenti hamburgerů v bufáči. Prostě jakkoli bylo zle, lidstvo se z toho vždy dostalo. Proto jsem byl klidný. Než mě začalo napadat, jestli bychom my, třeba já s Andřem a Barnabášem neměli budoucímu vzkříšení lidstva nějak napomoci.

Protože, a to by viděl i slepý, dobře na tom lidstvo teda nebylo. Sice nás netrýznily inteligentní opice ani se nám po městech nešpacírovala Godzilla, ani jsme nemuseli žít pod zemí kvůli radiaci, ale jinak nic moc. Vždyť už víte. Všichni lidé, co jsem znal byli už staří. Nikdo z nás by už nemohl mít děti, i kdyby byl snad někdo chtěl.

A co chtěli mladí tam v supermarketech s kabelem připojeným do spánkovému konektoru a s roboty chránícími jejich soukromí, to ví bůh.

Vůbec jsme nevěděl, co si mám s těmi svými myšlenkami počít. Dokonce mě napadlo, že by bylo líp, kdybych nikdy žádné filmy neviděl, dokonce kdybych ani nepotkal

pohřební bratrstvo. Ale věděl jsem, že by mi líp nebylo. A to, že mě život jaksi víc bolel a trápil než předtím, to bylo prostě tím, že jsem žil víc. Víc než kdy předtím. I v době, kdy jsem byl sám mladý, ani tehdy jsem nežil víc. Všechnu svou sílu a zdraví jsem naopak, vynakládal na to, abych žít nemusel. Zavíral jsem se před životem. Teď jsem byl rád, že aspoň těch pár posledních let strávím s živýma očima, s mozkiem i srdcem. A jestli lidstvo přece jen vymře, tak se s tím asi nedalo nic dělat, protože my, co se známe, jsme prostě příliš staří a slabí na to, abychom něco změnili.

Nakonec pak bylo všechno jinak, ale nebudu předbíhat. Už se k tomu brzo dostanu.

Do By.c jsdme jezdili dvakrát i třikrát do týdne. V bytě po Filípkovi a Majdě jsme našli krabičku s dálkovým ovladačem plovoucího raketového modulu, který nám pomáhal v přesunech. Bohužel neuměl jezdit jinde než v močále a nejbližším okolí. Do kavárny jsme museli zas tím rozhrkaným a nespolehlivým autobusem.

Taky jsme spolu my tři více mluvili než kdy dřív. Na schůzích bratrstva i mimo ně. Setkávali jsme se skoro každý den, i když jsme zrovna nejeli do By.c a jen sháněli zbytky k jídlu. Trvalo to asi tak půl roku a byla to nejšťastnější doba mého života.

My dva s Barnabášem jsme po shlédnutí všech filmů samozřejmě počítali s tím, že tam budeme jezdit dále. Dál si prohlížet ty nejoblíbenější filmy, uklízet ten kouzelný byt, povídat si o filmech a dělat si prostě život tak šťastný, jak je to jen možné, než se o naše těla jednou postará někdo z bratrstva.

Ani jsme si nevšimli, kdy začal být Andrlé tak podrážděný. Skoro s námi nemluvil a když ano, tak prudce osekával, nebo byl sarkastický. Zesměšňoval naše nápady a myšlenky a přitom sám nikdy s ničím lepším nepřišel.

Jednou jsem se s Barnabášem po shlédnutí filmu o cestě na Venuši dostali do spekulací, jak je to možné, že to ve filmu vypadalo jinak než na stránkách o planetě Venuši na netu. Myslím, že jsme se nakonec shodli na tom, že informace na wikipiky jsou prostě zastaralé, neúplné a možná i z nějakých politických důvodů pozměněné.

Andrlé zničehonic vybuchl a vynadal nám. Že jsme pitomci a tak. Trochu jsme z toho byli vyjevení a ptali jsme se ho, co mu přelítlo přes nos.

„Tak jak to teda je podle tebe? Ty myslíš, že si někdo dal práci a uměle vytvořil všechny ty filmy jenom proto, aby je pak schoval do krabice, kde je kromě Filípka asi nikdo za posledních sto let neviděl?“

„Jo!“ přidal jsem se, „Podle mě je v těch filmech víc pravdy, než na celé síti. Copak jsi zapomněl na všechny ty lži, co se na netu ukazují?“

„Ale o to vůbec nejde, vy zabeďněnci!“ vybuchl Andrlé, „Samozřejmě, že je víc pravdy asi v těch filmech. Ale podívejte se na sebe. Ty filmy nám něco řekly. A my teď máme něco dělat. A místo toho se vy dva chystáte sjíždět je pořád dokola jako... vždyť to bude nakonec stejné, jako byste se natrvalo připojili na on-line hry. Jako mladí!“

Dost se mě to dotklo. Protože jsem mu v té chvíli nerozuměl a dlouho mi ještě mělo trvat, než jsem pak přišel na to, jak to myslel. Ale v té chvíli mě prostě jenom naštvál a tak jsem se ho ptal, co bysme teda jako podle něj měli dělat?

„Nevím,“ rozhodil rukama.

„Nevíš? Tak takto chytrej jsem taky. Taky nevím. Ale neprudím kvůli tomu jako ty!“

Nevím, kde se ve mně vzala ta odvaha se Andrlemu postavit. Ale on se do mě nepustil pěstmi. Jenom se na mě podíval, pak na Barnabáše a pak řekl skoro potichu:

„Jasně. Vy nevíte, já taky nevím. Jenže vy jste s tím spokojení, ale já ne.“

Já i Barnabáš jsme mlčeli a Andrlé už taky nic neřekl. Jeli jsme pak už domů, protože v tom napětí, co mezi námi panovalo, bychom z filmů už nic neměli.

Pak jsme se pár dní, nebo snad týden neviděli. Až za mnou přišel Barnabáš.

Ten den bylo hrozné počasí. Ráno bylo jasno, ale pak se náhle od jihu ozvalo ohlušující hřmění se záblesky vzdálených atmosférických výbojů. V mžiku se zatáhlo těžkými mraky a spustil se déšť.

Barnabáš přišel až ke dveřím mého bytu a to znamenalo, že je to ukrutně naléhavé. Byt je přece věc nedotknutelná. A jenom dát najevo, že vím, kde někdo druhý bydlí, to je náramná nezďvořilost. V knize bratrstva jsou samozřejmě, to už víte, naše adresy zapsány, ale zneužít toho pro takovou věc, jako je návštěva, to je nemyslitelné.

Proto jsme taky zůstal jako solný sloup, když jsem otevřel dceře a on tam stál. Musel tam být už dlouho. Aspoň podle louže vody, která z něj stačila nakapat na podlahu. Venku totiž pořád lilo.

„Můžu dál?“ řekl Barnabáš.

Později se mi svěřil, že tu větu pochytíl v jednom z těch starých filmů, kde se navigátor takto ptá kapitánky, než vejde do její kabiny.

„Nevím,“ řekl jsem v té chvíli a představil si Barnabáše, jak je u mě v bytě a kape z něj voda linoleum. „Asi ne... nemůžeš dál.“

Barnabáš zropačitel, protože to byla úplně jiná odpověď, než z filmu, ale pak něco zamumlal, odstrčil mě a vešel dovnitř. Zavřel jsme tedy dveře a šel za ním. Sundal si mokré hadry a já jsem mu dal ručník a tepláky, protože se samozřejmě zase netopilo.

„S Andrlem se něco stalo!“ vypadlo hned nato z Barnabáše.

Vyšlo najevo, že Barnabáš se už tři dny marně snaží s Andrlem spojit. Po naší hádce byl sice den dva uražený, jenže pak zahlédl na ulici Andrleho, jak si to někam vykračuje s holí a rancem a rozběhl se za ním. Než ho však Andrle zaznamenal, nastoupil do autobusu a frčel pryč. Tím by to skončilo, kdyby se nestal takový malý zázrak. Na tu zastávku přijel hned vzápětí další bus! Něco, co se člověku opravdu běžně nestane. Zkrátka Barnabáš nastoupil do druhého autobusu, který jel prakticky v závěsu za tím prvním a takto Andrleho sledoval.. Barnabáš je romantik a tak se rychle vžil do role agenta z jednoho filmu, který pronásledoval převlečeného vesmírného švába... Prostě Barnabáš zjistil, že Andrle vystoupil u močálu a přivolal si raketový modul. Myslel si, že se přeplaví přes bažinu do Byc, jenže Andrle nastoupil, dvířka se zavřela a dlouho se nic nedělo. Pak se k Barnabášovu úžasu modul vznesl a s hlasitým svistem odletěl vzduchem na opačnou stranu, směrem do centra a možná ještě dál.

Barnabáš tam čekal až do noci, ale modul se nevrátil. Pak už to nevydržel a když na zastávku dohrkal náhodný noční autobus, odjel domů. Další dny se zkoušel s Andrlem spojit přes jeho medikit, psal mu zprávu za zprávou, ale zůstal bez odpovědi.

Nevěděl jsme, co si mám o tom myslet, zato Barnabáš při své fantazii už měl jasno.

„Nevím, proč nás to nenapadlo dřív. Ten modul přece nemohl být z tohoto světa. Vždyť zde skoro nic nefunguje! A ten modul je jako.. no, jako z těch našich filmů. Tomasi! Andrleho unesli mimozemšťané!“

Nějak se mi to nezdálo. Kdyby nás chtěl modul unášet, proč by to neudělal už dřív? Byli jsme mu vydáni na pospas už tolikrát...

Řekl jsem Barnabášovi, že si spíš myslím, že Andrle přišel na způsob, jak modul přinutit k pohybu mimo bažinu.

„A proč se teda neozývá, co? Ba ne! Už ho někde pitvají, nebo ho předělali na kyborga. Pamatuješ na ten film, ne?“

Pamatoval jsem se dobře. Zeptal jsem se Barnabáše, co má v plánu dělat. Ukázalo se, že neví a že proto přišel za mnou.

„Tak jo,“ souhlasil jsem, „musíme se pokusit mu pomoci. Pokud tedy naši pomoc potřebuje. Konečně, neozývá se, takže jako členové pohřebního bratrstva musíme zkontrolovat, jestli vůbec ještě žije. Nejdřív se podle stanov vydáme na kontrolu jeho bytu.“

„A ty znáš adresu?“

„Ne. Ta je přece v kronice... a sakra!“

Kroniku měl samozřejmě Andrle.

„No nic. Přece ho neodepíšeme. Je to kamarád. Zahájíme po něm pátrání.“

„A jak to chceš udělat? Kde chceš pátrat?“

„Tam, kde se jeho stopa ztratila. To je přece elementární, milý Barnabáši!“

„Myslíš...? Vážně myslíš modul?“

VIII.

Druhý den v poledne jsme stáli na břehu močálu. Jako tehdy před půl rokem, jenže dnes jsme byli jen dva.

Samozřejmě jsme se předtím zkusili s Andrlem ještě několikrát spojit, ale vše marné. Byla to opravdu záhada.

Dálkový ovladač na přivolávání modulu jsme neměli, ten si nechal Andrle, ale s tím jsem byl odhodlaný si poradit. Věděl jsem přesně, jak na břeh močálu modul dostanu.

„No to teda ne! Odmítám!“ volal Barnabáš, když jsem se mu se svým plánem svěřil. Couval ode mne a napřahoval proti mně ruce, jako bych se chtěl na něj vrhnout. A to jsem přece nechtěl.

„Klid, Barnabáši!“

„Žádný klid nebude. Buďto najdeme jiný způsob zavolání modulu, nebo s pátráním končím!“

To bylo zlé. Mohl bych sice zkusit Barnabáše přeprat, ale výsledek by byl nejistý a taky jsem nechtěl ztratit jeho přátelství. Takže jsem to zkusil s přemlouváním:

„Hele, Barnabáši, modul ti dá nové džíny. Ty se ti přece tak líbily!“

„Tyhle hadry jsou taky fajn. A vůbec: proč to neuděláme obráceně? Topit se můžeš klidně ty a pod vodou tě přidržím já.“

„Ne.“

„A proč ne?“

Samozřejmě jsem to nechtěl hlavně proto, že jsem se topení bál, ale musel jsem držet sebejistou tvář velitele naší pátrací dvojice. Uvědomil jsem si při tom, že dělat šéfa není nic lehkého a že na to člověk musí mít asi nadání, aby ho to bavilo. Jako Andrle. O důvod víc ho vypátrat, říkal jsem si v té chvíli; nebo se na mě ještě svezou funkce předsedy pohřebního bratrstva. A to by byl konec můj a asi i bratrstva. Takže jsem na Barnabáše nastoupil sebejistě a energicky a nepřestával jsem mluvit, aby nemohl mít žádné další námitky.

„Jsem silnější než ty,“ lhal jsem, „a při topení bych se ti vysmekl. A kdyby náhodou modul nedorazil, umím oživovací techniky, takže tobě nic nehrozí.“

Za tu lež s oživovacími technikami jsem se zvláště styděl, ale nebylo to na mně asi znát, protože Barnabáš začal váhat. Mluvil jsem tedy dál a nakonec mě napadla spásná myšlenka a připomněl jsem Barnabášovi, že ve stavu klinické smrti uvidí zajímavé věci, jak to bylo ve filmu o těch mladých, kteří si hráli se smrtí.

Až ve chvíli kdy jsem držel Barnabáše pod vodou a on se skoro nebránil, přepadla mě panika. Co když tu ten modul už není? Andrlé s ním někam odletěl. Nebo havaroval! Rychle jsem vytáhl Barnabáše z vody a nebudete mi věřit, ale v hlavě se mi najednou rozsvítilo a já najednou věděl, jak se oživuje utopenec. Ani jsem netušil, že jsem to tam ještě měl, tu prastarou školní počítačovou hru o první pomoci. Zahájil jsem masáž srdce, protože puls byl nehmatný a zrovna jsem chtěl zkusit dýchání z plic do plic, když mi na rameno dopadla ocelová ruka, odhodila mě stranou a vzápětí se mi kolem těla omotal pevný drát.

Zatímco jedna mechanická ruka nabrala Barnabáše a nakládala ho do modulu, který jsem přilítnul aniž jsem si ho v tom zmatku všiml, druhá ruka mě pevně tiskla k zemi. Nepříjemný umělý hlas mi oznamoval, že jsem zatčen pro podezření z pokusu o vraždu, že mám právo mlčet a v klidu vyčkat příjezdu policie, která mě odveze do vazby.

No potěš! Barnabáš zmizel v břiše modulu, dveře se za ním zavřely. Mechanická ruka mě přestala tisknout, ale já jsem byl tak omotaný drátem, že mi stejně nezbylo než ležet a v klidu vyčkávat. Uvnitř jsem ale klidný nebyl. Jak si vzpomínáte, tak jsme jednou mluvili o tom, že sanitky už po městě dlouho nejezdí. To stejné platí i pro policii. Takže modul s Barnabášem třeba odpluje, mě si žádná policie nevyzvedne a já tu časem zhebnu svázaný jako balík. Žádná policie! Vyzvedne se mě až pohřebák. Ten jediný jezdí. Ovšem, pokud je tu signál. Jinak mě sežerou nejen krysy a kočky, ale zde u močálů možná i ondatry.

Pro ty z vás mladých, kteří toto čtou není těžké uhodnout, že jsem tam neumřel. Jinak byste o tom nemohli číst, že! Takže jsem tam ležel, ale ne moc dlouho. V myšlenkách jsem stihnul dojít akorát k těm ondatrám, když se dveře modulu otevřely. Vylezl z nich zase už růžový Barnabáš v nových džínách a za ním se vysunovalo opět to ocelové rameno směrem ke mně a všechno to doprovázel elektronický hlas, nyní už příjemnější a melodičtější:

„S ohledem na nově zjištěné skutečnosti vyplývající z výpovědi postiženého, je váš čin (jako můj) překvalifikován na ublížení na zdraví z nedbalosti. Hlaste se sám u svého obvodního soudce k udělení napomenutí.“

Rameno vybavené kleštěmi mě zbavilo drátěných pout a modul dodal: „A policejní tísňová linka hlásí přetížení. Ukončuji tedy tuto záležitost protokolárním zápisem číslo 146. chcete něco dodat?“

„To jsme to hezky zvládli, co?“ culil se Barnabáš a otáčel se přede mnou, aby mi předvedl nový obleček.

„Počkej!“ okřikl jsem ho, protože mě něco napadlo a měl jsem strach, aby nám modul zase nezmizel.

„Žádám,“ oslovil jsem modul, „tedy prosím...sakra, jak to mám říct?“

„Jen klid,“ konejšil mě modul, „v klidu si to rozmyslete.“

V duchu jsem musel ocenit ten neuvěřitelně široký rozsah komunikačních dovedností tohoto stroje, ale už jsem se víc nezdržoval, popadl Barnabáše a vlezl s ním do modulu.

„Zavřete, prosím. Pojedeme,“ požádal jsem modul.

„Zajisté. Kam chcete jet?“

„Záleží na tom, co nám můžete sdělit z protokolu číslo 145.“

Modul zmlknul. Vzápětí se zámlkami a se strojovou dikcí ze sebe vysypal:

„Dostupná část protokolu 145: Modul přivolán standardním signálem lidským subjektem. Lidskému subjektu podány informace podle jeho přání, vykonána cesta na jeho pokyn. Ukončení činnosti a uvedení do úsporného režimu. Konec dostupné části protokolu.“

„Kam byla ta cesta?“ vzrušeně vykřikl Barnabáš. Jenže tak jednoduché to zas nebylo.

„Vyžadovaná informace je nedostupná.“

„Proč?“ vyptával se Barnabáš zbytečně. Dostal jen číslo paragrafu Všeobecných pravidel provozu modulu. A pak na další dotaz i přesné znění paragrafu, že formace jsou dostupné pouze osobě pověřené, načež se pokoušel modulu lhát, že je osoba pověřená, což mu modul odmítal uvěřit.

Celou dobu jsem přemýšlel a když Barnabášovi došly argumenty a zmlkl, řekl jsem:

„Žádám opakování cesty podle protokolu 145.“

A bylo to. Zablíkala obrazovka a trochu to s námi škublo, jak se modul vznesl. Zůstal pak chvíli viset ve vzduchu, než jsme si s Barnabášem zapnuli pásy a pak se rozletěl přímo a prudce jako vystřelený projektil. Na obrazovce jsme viděli, jak za námi mizí močály a hluboko pod námi se míhají omšelé stavby našeho města. Náš let směřoval na jihozápad.

Zubatá ruina katedrály a pevná přízemní hvězdice tvořená hradbami staré pevnosti nás upozornily, že jsme minuli střed města. Domy za chvíli zřídly. Přibylo zeleně křovin na zanedbaných zahradách a pak i na polích. Na jihu města měla divočina jiný ráz než lesy na kraji By.c, které leželo na severu. Travnatá zvlněná rovina se táhla někam daleko na jih, přerušovaná ostrůvky lesního porostu na kopcích a kolem mělkých jezírek. Souvislý pás listnatého lesa sledoval pouze tok řeky. Z mokřin na jejích březích vzlétala početná hejna

vodních ptáků. Ze suché trávy planin se zvedal prach pod kopyty stád. Snad koní nebo jiného zdivočelého dobytka.

Pohled na krajinu, jež se stala už dávno divočinou, byl ohromující. Hleděli jsme na neznámou krásu, na ohromující rozměry naplněné nebezpečím. Na liduprázdnou krajinu, která nám nepatřila. Pod letícím modulem ubíhal povrch neznámé planety.

Modul se naklonil a opisoval oblouk zpět k městu. Na obrazovce se rozsvěcely zelené křivky a obdélníky navádějící nás na přistání, jako v tom filmu o nezranitelné vesmírné obludě. Kolem hladké betonové přistávací plochy stály krychlové a polokulovité budovy, bílé jako čerstvý sníh bez kazu, bez skvrnky od plísňe, bez sebemenší viditelné praskliny.

„Základna mimozemšťanů!“ zasténal Barnabáš a já jsem v té chvíli byl ochoten mu věřit. Tak byl ten komplex budov dokonalý.

IX.

Přistání bylo měkké. Obrazovka pohasla, utichlo šumění motoru a dveře se hladce otevřely.

„Mise 146. Mimořádný servisní let. Základna modulu 1, technologický park. Opusťte modul. Bude provedena údržba.“

Trochu zmatení jsme vylézali ven do prudkého světla a voňavého stepního větru. Nechtělo se nám modul opouštět. Vzápětí jsme s polekali malých pásových vozidel, která se od nejbližší budovy hrnula k nám, ale hned se ukázalo, že jsou to servisní roboti, kteří se zajímají jen o náš stroj a nás dva ignorují. Bylo zajímavé dívat se, jak myjí povrch modulu, lezou dovnitř a napojují se na řídicí systém a testují jeho funkce, ale protože to celé probíhalo beze slov, brzy nás to omrzelo. Vydali jsme se k nejbližší budově.

Nad branou stálo velkými černými písmeny: Technologický park 09.

„Andrle! Andrle!“ začalo volat Barnabáš směšně vysokým hlasem a pak taky bušil do brány. Nakonec do ní i kopal, ale nestalo se nic. Vedle brány byly normální dveře, ale bez kliky. Nade dveřmi se leskla stříbřitá polokoule, asi decimetr v průměru. Všechno, co bylo kolem nás se v ní odráželo. Před samými dveřmi byl v betonu tmavší obdélník jako nějaká velká rohožka u dveří bytu, ale rohožka to nebyla.

„Mimozemšťané! Vetřelci! Okamžitě propusťte našeho kamaráda! Jinak dám povel k jadernému útoku!“

Nestačil jsem se divit, kam na to Barnabáš chodí. Zrovna jsem ho chtěl postavit na tmavý obdélník, abych vyzkoušel, jestli v tom není nějaká zrada, třeba propadliště, ale po tom

jeho posledním výkřiku jsem se zastyděl. Copak má riskovat jenom on? Jsem já opravdu takový zbabělec? Postavil jsem se na obdélník a vzhlédl ke stříbrné polokouli. Přeběhly po ní barevné pruhy, zabzučelo to a ozval se hlas. Přísný, ale ne nepřátelský; jeden z těch hlasů, které jsme znali z modulu:

„Identifikujte se!“

Řekl jsem své jméno a pochopitelně jsem vzápětí vyslechl, že přístup mi není povolen.

„S kým mluvím?“ zeptal jsem se.

„Automatická ostraha budov.“

Myslel jsem si to, ale chtěl jsem za každou cenu udržovat dialog, než mě něco napadne. Všiml jsem si, že Barnabáš stojí vedle mne. Už přestal bušit do vrat.

„Co je v těchto budovách?“ zeptal jsem se, aby řeč nestála.

„Sídlo technologického parku 09. Plně automatisovaný autoevoluční systém. Objekt v provozu od 1. ledna 2100. Řešení technologických projektů včetně autokreace nových cílů. Projekt číslo 009 je financován z fondů EU.“ Následovala krátká pomlka a pak ještě: „Konec informací pro náhodné návštěvníky bez oprávnění vstupu.“

„Řekni mu,“ šeptal mi do ucha Barnabáš, „že chceme jenom mluvit s Andrlem.“

„Nesmysl!“ odsekl jsem, „To je automat. Víc nám neřekne.“

„Zkus to!“

„Blbost! Tak podívej: Řekni nám, ostraho, kde je Andrlé?“

Chtěl jsem dodat – vidíš, je to k ničemu – jenže automat mě zaskočil:

„Vyčkejte! Analyzuji informaci.“

Pak to zase trochu zahučelo, zabručelo a omráčil nás – Andrleho hlas!

„Ahoj! To je určitě Tomas a Barnabáš. No, zdá se, že jste to stihli rychle.“

„Andrle!“ P křičeli jsme ohromení, „Pusť nás dovnitř nebo pojď ven!“

„To nesmíte tak hr. Za prvé: Pořád k vám mluví automatická ostraha. Andrle jenom nechal systém nahrát svůj hlas ke speciálnímu použití. Za druhé: Andrle tady není. Ale pokud ho chcete najít, tak musíte dovnitř do budovy. A za třetí...“

„Pusť nás dovnitř!“ křičeli jsme oba s Barnabášem.

„...to je právě to za třetí: Dovnitř vás nepustím, dokud neřeknete heslo.“

Tak jsme zvadli. Zkusili jsme pár možných hesel, namátkou: Andrle, Barnabáš, pohřební bratrstvo, ale dveře vytrvale a jaksi pobaveně odpovídaly: Chyba, nesprávné heslo, samá voda...“

Ani heslo „bůh“ nezabralo a když do nich Barnabáš kopl, tak se dokonce Andrleho hlasem cynicky zasmály. Zkusil jsem jako heslo slovo „heslo“, za což mne sice dveře pochválily, ale bylo to taky vedle. Začali jsme být zoufalí, když se dveře jakoby slitovaly.

„Nejspíš si to potřebujete v klidu promyslet,“ řekly, „Asi to taky nepůjde bez nápovědy, že! Jo a radil bych vám, abyste si pohlídali modul. Údržba končí. Modul bude za minutu pokračovat v opakování cesty podle protokolu 145. Ta cesta tady tehdy neskončila, víte?“

Podívali jsme se s Barnabášem na sebe a rozběhli se k modulu, od kterého už odjížděli servoroboti. Když jsme do něj skočili, oslovil nás i sám modul Andrleho hlasem:

„Tady modul. Nevím, proč tak chvátáte. Počkal bych na vás. Na Andrleho jsem tehdy taky čekal.“

„Ostraha... nám to řekla..., že odletíš,“ sípal dýchavičně Barnabáš.

„Vy taky ostraze na všechno skočíte! No nic: pokračujeme v Andrleho jízdě?“

A tak nás modul za chvíli unášel zpět do města.

X.

Zase přemýšlím, proč toto všechno vlastně zapisuju. Já vím, že jsme už řekl, že je to pro vás, mladé. Ale taky si uvědomuju, že je to dlouhé. A že čím je to delší, tím menší je pravděpodobnost, že to dočtete do konce.

Jestli já to neprotahuju schválně? Protože vím, co nastane, až to dopíšu? Že na mě čeká cesta? A že přes všechnu krásu a těšení se přece jen bojím? Ano. Jsem z jiného těsta než dobrodruh Andrle a taky jiný než důvěřující věřící Barnabáš, než všichni ti ostatní, co se už na cestu vydali. Pochybuju a jsou chvíle, kdy bych se nejradši ztratil zpět do svého minulého života, jak jsem ho žil, než jsem potkal Bratrstvo. Ale vím, že zpátky to nejde. Toto je můj život a já ho chci dál žít se všemi událostmi, žít ho jako svůj. Já, Tomas, bojící se a nedůvěřující.

Píšu to taky proto tak podrobně, že to tím psaním vlastně znovu prožívám a žiju. A uvědomuju si, že tato poslední část mého života byla krásná. Možná krásnější než všechny filmy, které jsme viděli tehdy v By.C. ale stejně... slibuju, že se budu snažit být už stručnější.

Byli jsme zpitomělí z rychlého letu, stmívání, únavy i z toho, že nás modul vyklopil před Café, kde se scházivalo Pohřební bratrstvo. Stáli jsme na chodníku, mžourali do

postupující tmy, ze které zeleně svítily oči divokých koček, když modul za námi ještě jednou promluvil Andrleho hlasem.

„Pod obrazovkou v zásuvce je dálkový přivolavač modulu. Vezměte si ho, ať se zas nemusíte topit. A padejte do kavárny! Andrle šel tehdy z modulu přímo tam.“

Nato se zavřely dveře, modul zhasl světla a odhučel.

Utíkali jsme nedočkavě do kavárny, ale tam byla tma, syrový chlad, prostě prázdno. Andrle nikde. Barnabáš se skoro rozplakal.zklamáním. Abych ho povzbudil, zabarikádoval jsem dveře do ulice, rozsvítil olejovou lampu a řekl mu, že na ulici teď stejně není bezpečno, jsou tam mraky koček s pěkně ostrými dráčky a i kdyby byla pravda, že dosud nikoho nenapadly, já nechci být ten první. Že tedy nocujeme tady.

Nojo, nato Barnabáš, ale co jako budeme dělat zítra a kdeže je Andrle?

Víte, došlo mi tehdy, že já jsem sice teda nevěřící Tomas, ale že díky mé nedůvěře mě jen tak něco nerozhází, zatímco Barnabášova víra hory přenáší, ale každou chvíli se ta víra ztrácí a Barnabáš propadá do nemohoucího zoufalství a přidělavá mi tím práci, protože se zoufalým Barnabášem se nedá vydržet. Čili jsem ho konejšil.

„Použijme rozumu, milý Barnabáši! A hned bude vše jasné. Andrle zde byl, modul je robot a ti neumějí lhát. Jestli tu tedy Andrle byl, musel tu nechat nějakou stopu. A když budeme s chladnou hlavou uvažovat, stopu najdeme.“

„Ale jak?“ nedal se Barnabáš zviklat ve svém nářku.

„Tak,“ vymýšlel jsme si, „vžij se do Andrleho. Co cítil, když sem vešel?“

„Že je tu zima?“

„Správně!“ tvářil jsem se tajemně, „Jsem Andrle a je mi zima a tudíž vytáhnu tady ty hadry, abych se měl do čeho zavrtat...“

A tahal jsme ze skříňky staré špinavé hadry, které tu byly na přespání pro ty, co to měli ze schůze moc daleko domů. A jak jsem ty hadry tahal, na podlahu vypadla tlustá černá kniha. Kronika Pohřebního bratrstva se všemi adresami!

Zavolali jsme tedy dálkovým ovladačem modul a letěli hned na Andrlovu adresu. Modul nás jeho hlasem pochválil že nám to jde tak rychle.

Andrleho byt byl otevřený. Nebyl v něm nikdo. Věci byly rozházené po podlaze, jako by někdo ve spěchu něco hledal nebo se balil na cestu.

Byli jsme oba vyčerpaní. Barnabáš dokonce ani nezačal vyšilovat, co jako budeme dělat. Byl jsem rád, protože mě už nic nenapadalo a asi bychom se pohádali. Takto jsme jen zavřeli a zabezpečili dveře a zalehli.

Ráno jsem se vzbudil pozdě. Cítil jsem se otupělý a bez energie. Potřeboval jsem se najíst, ale při pomýšlení na suché zbytky v ranci se mi zvedal žaludek. Musel jsem si přiznat, že nevím, jak dál. Přemýšlel jsem, jak to sdělím Barnabášovi, až se on vzbudí. Pak mi došlo, že lůžko vedle mne je prázdné, ale než jsem začal zmatkovat, otevřely se dveře od kuchyňky a vešel Barnabáš se dvěma hrnkami voňavého heřmánkového čaje s cukrem. Tak vida, Andrle sbíral bylinky. Ale kde vzal cukr? Barnabáš nad tím neuvažoval a místo toho mne omráčil tímto proslovem:

„Ta tvoje metoda je geniální, Tomasi. Vžít se do Andrleho, zvážit všechny okolnosti a nechat působit rozum. Uvažovat logicky, vyloučit všechno nemožné a nakonec zůstane to, co je pravda, ať je to jakkoli nepravděpodobné.“

Málem jsem spolkl čajovou lžičku. Nic takového jsem mu přece neřikal!

„A na co jsi přišel, Barnabáši?“ zeptal jsem se opatrně.

„Nejdřív na nic,“ odpověděl bezelstně, „Říkal jsem si, že ta metoda asi u mě nefunguje, protože nemám tak bystrý rozum jako ty. A tak jsem ji trochu upravil pro sebe.“

„Cože?“ cítil jsem se hrozně hloupě. Jako podvodník. Copak existuje nějaká „moje metoda“? Vždyť jsem si jen včera vymýšlel, abych ho uklidnil!

„A jak jsi ji teda... upravil?“

„Pomodlil jsem se.“

Málem jsem se polil čajem: „No a? Pomohlo?“

„No tak nejdřív zase nic. Potom jsem začal probírat celou naši cestu a najednou jsem si vzpomněl na ten Technologický park. Vzpomínáš, vid’?“

„Jo,“ hlesl jsem a vůbec nevěděl, jak to myslí.

„Sláva, Tomasi! Tys na to přišel taky, že!“

Na co? chtělo se mi zařvat.

Ale Barnabáš mluvil dál:

„Ten hlas v Technologickém parku říkal něco divného: Andrle tu není, ale pokud ho chcete najít, musíte vejít do budovy.“

„Z toho plyne, že tam je nějaká zpráva...“

„To jsem si myslel taky. Ale proč by nám nenechal tu zprávu třeba zde? Nebo v kavárně? No protože *samotné technologické centrum je tím poselstvím*. Nejde o zprávu, ale o poselství. Nebo zvěst. To je víc než jen prostá informace.“

Koukal jsem doslova s otevřenou hubou: „To o tom poselství... to máš odkud?“

Barnabáš na mě spiklenecky zamrkal a řekl, že to bych musel být věřící, že tom u rozumějí jenom oni – křesťané. Ale to myslím už jenom tak kecal. Hlavně jsem tomu ale pořád tak docela nerozuměl.

„Dobře. Půjdeme do technologického parku. Nějak vlezem dovnitř. Nenajdem sice Andrlého, ale najdeme poselství. Ne zprávu, ale poselství. A co to jako bude?“

„To budem vědět až tam. Kdybychom to měli vědět teď, nechtěl by Andrlé, abychom tam lezli.“

„Moment! A to heslo?“

„To byla ta chvíle, kdy jsem se musel pomodlit. Nic mě totiž nenapadlo.“

„No a pak tě něco napadlo?“

„Pak jsem usnul.“

„Aháá!“

„A měl jsem sen.“

No tak to nám moc nepomůže, řekl jsem si v duchu. Jenže to jsme se mýlil.

Barnabáš nedbal mé zklamané grimasy a jal se vyprávět:

„V tom snu jsem uslyšel hromový rachot, jako by se nebesa hroutila a země pod troskami nebes sténala bolestně. Obloha potemněla, moře se vylilo z břehů a všechny vody země se zbarvily do krvava. Tu jsem uslyšel hlas silný jako stříbrná trubka, hrozivý jako bouře a jasný jako světlo. A ten hlas mě oslovil jménem: „Barnabáši!“

Otočil jsem se za hlasem a spatřil anděla. A jeho křídla byla sedmdesát sedm a zářily všemi barvami duhy jako olejové skvrny na vodě. A kolem něj bylo dvanáct zlatých svícňů a u každého sedm ohnivých sloupů bodalo vzhůru do hroutícího se nebe. A anděl promluvil, oslovil mne a jeho jazyk byl jako meč a před tím hlasem prchaly všechny krysy a ondatry. Jen kočky seděly kolem bez pohnutí a jejich oči byly ze smaragdů, olivínů, citrínů a jantaru. A těch koček bylo sedmkrát deset tisíců a každá měla roucho až na zem, perlami vyšívané, neboť jejich království je příslib života.

„Barnabáši!“ promluvil anděl potřetí a já jsem padl na kolena a pravil: „Zde jsem, pane!“

A kočky se jaly vrtět hlavičkami a tiše si mňoukaly do uší jedna druhé a anděl odpověděl:

„Neoslovuj pána, neboť pána tu již není, an byl vystoupil vzhůru. Pohled!“

A já jsem pohlédl na nebe a viděl jsem hvězdy padat tak rychle, že z nich byly jen šmouhy ohnivé na obloze černočerné. A cítil jsem, že již nemám pevnou půdu pod nohama, ba, že ani nohou již nemám, alebrž letím vzhůru, těla nemaje. Aha, řekl jsem si v té chvíli, tak

proto jsou z hvězd šmouhy; ony nepadají, já však rychle letím. Avšak to jsem jen pomyslel a neřekl, neboť mě jala veliká bázeň, aby mi ten anděl nenamlátil. A letěl jsme dlouho, až v temnotách nebes vyvstala přede mnou archa stříbrná i vstoupil jsem do ní jen tak skrze stěnu, těla nemaje. A spatřil jsem Andrleho, jak v obleku přiléhavém krokem křepkým po stěně archy zevnitř dokola kráčí, ba, běží. Neboť archa jsa ve vesmíru, byla stavu beztlížného a tím, že se kol své osy otáčela jako oštěp vržený spravedlivou paží Judovou, gravitaci umělou vytvářela.

A aj! mně bylo státi se v té chvíli počítačem palubním. A velká zlost na Andrleho cloumala obvody mými integrovanými. A vedl jsem s Andrlem řeči úlisné po způsobu hada rajského, jenž d'áblem jest, budiž tento proklet! I veliké lsti jsem na Andrleho zkoušel a pochopil jsem, že to trvá již dlouho a že mým přičiněním mrzkým Andrle o kamaráda hvězdoplavce přišel. Avšak Andrle již prozřel moji špatnost a obvody moje (neb počítačem jsem stále byl) jeden po druhém bolestivě odpojoval až jsem se zcela tupým stal a Andrle zvítězil. A má duše osvobozena z tíhy okovů elektronických vznesla se a opouštěla archu. Avšak zahlédl jsem ještě tělo mrtvého kamaráda Andrleho, mou d'ábelskou bídností druhdy zahubeného, jak kol archy krouží, tělo to poslušno zákonů gravitačních chladných. A přes průzor přilby skafandru orosený do tváře sinavé jsem nahlédl a hrůza mne jala. Neboť tvář tvoje, příteli Tomasi, to byla. A oči tvé ledové na mne pohlédly a ústa plná krve zmrzlé promluvila: jak dlouho ještě čekati budem, ó Pane, na otevření pečeti páté? A duše má beztělesná ztuhla v hrůze z očekávání pomsty Boží. A...a...a...!“

Jak hypnotizovaný jsem celou dobu hleděl na Barnabáše až do tohoto okamžiku. Oči měl vytřeštěné a hlas hluboký a sebejistý. Slova se z něj hrnula s takovou naléhavostí, jako by to ani nebyl on. Nakonec se ale nějak zasekl, oči obrátil nahoru, chytil se za krk a říznul sebou na podlahu. Medikit poplašeně zapískal, pak ale zmlkl a viděl jsem, že Barnabáš na zemi už zase klidně dýchá a oči má zavřené.

Čaj v hrnku mi zatím úplně vystydl, tak jsem mu ho vylil na hlavu. Škubl sebou, zaprskal, posadil, se a podíval se na mě.

„Zajímavý sen,“ povídám.

„Že!“ zasvítily mu zase oči, „A v tom snu je ukryto heslo. Rozumíš, ne? Hrouťící se nebesa, krvavé vody, anděl s mečem... jasně, ne?“

„No, nevím. Co myslíš?“

„To heslo je Apokalypsa!“

Barnabáš se tvářil vítězně, ale já jsem nevěděl, co to ta Apokalypsa je a taky jsem mu to řekl.

„No to je přece konec světa! To pozná každý!“

„Omyl, Barnabáši! Každý ne! Já třeba ne.“

„Na tobě nezáleží. Každý křesťan to pozná.“

„Možná. Ale v tomto případě jde o Andrleho. A ten křesťan není a proto on to slovo asi taky nezná. A tak ho určitě nezadal jako heslo.“

„Myslíš?“

Barnabáš náhle poklesl na mysli. Zářící pohled pohasl, brada mu poklesla.

„Takže to všechno bylo mámení. Celé je to zbytečné.“

To už jsem ale ožíval já:

„A možná že to vůbec nebylo zbytečné. Já ani Andrle neznáme Apokalypsu. Ale je jiný příběh, který známe všichni tři.“

„Jaký?“

„Vzpomeň si na filmy v By.C. To, co myslím, jsme viděli dvakrát.“

XI.

Stáli jsme opět u vchodu do Technologického parku. Byl jsem si naprosto jistý, že je heslo správné. Teď, když to píšu, tak nechápu, kde se ve mně ta jistota brala. Vždyť jsem se opíral jen o zmatený a nesmyslný sen prorocky třeštícího Barnabáše!

Ochranný systém nás identifikoval ihned:

„To je nějaká rychlost!“ zazněl opět Andrlův hlas, „Chcete říct, že už znáte heslo? Tak sem s ním!“

Podívali jsme se s Barnabášem na sebe a promluvil jsem já:

„2001: Vesmírná odyssea.“

Ochranný systém se zahihňal (vážně!) a řekl:

„Stačila ta „vesmírná odyssea“. Letopočet si Andrle nepamatoval. Ale je to samozřejmě platné. Račte dál!“

Dveře se otevřely.

Těší mě pomýšlení na to, že vy mladí budete číst toto poselství a že to jsem zrovna já, kdo vám ho předává. Až se jednoho dne doberete ve svých on-line virtuálních dobrodružstvích k závěrečnému nápisu „game over“ a proberete se v křeslech a na popdlahách hypersuperů, bude tento rukopis ležet na dosah ruky jednoho z vás.

Vím, jak je to těžké vracet se z krásného světa počítačové hry do reality, která je po mnoha stránkách tak bídná. A právě v tom vám náš příběh jistě pomůže. V tom, že vás v realitě nebude čekat jen robot – ošetřovatel, ale dopis od nás, vlastně od generace vašich otců. Budete z dopisu vědět, že nejste sami a že vás čekáme a těšíme se na vás za branami nového světa, krásnějšího než všechny virtuální reality na netu a přitom tak skutečného, jako jste skuteční vy sami. Tak živého, jako jste živí vy, naši potomci.

Ten nový svět nás všechny zve a my, vaši otcové, jsme do něj otevřeli bránu pro vás, takže už nikdy nebudete toužit po falešném světě virtualit. Budete žít nekonečně krásný skutečný vesmír a nebudete v něm už nikdy sami.

A ani my už nebudeme sami. Což je myslím právě to, co nás s Barnabášem pudilo k tomu nevzdávat pátrání a neuhnout ani před největším strachem, když jsme hledali Andrleho a jeho poselství.

Vstoupili jsme za dveře technologického parku, i když na nás z nich zírala jen ta nejtemnější temnota a ta nás vzápětí obklopila ze všech stran, neboť dveře se za námi zavřely.

„Andrle!“ vykřikl pak Barnabáš, když se před námi objevila postava, jako by vystoupila přímo ze tmy. Byla to věrná kopie našeho ztraceného přítele. Barnabáš se vrhl na něj, aby ho objal a bum! – narazil do tvrdé zdi.

„Už jsem vám řekl jasně,“ promluvil Andrle - tedy jeho obraz, „že Andrle tady není a jen propůjčil svůj hlas i obraz k užívání komunikačního programu. Mohl bych použít i jinou ikonu...“ a Andrle se změnil v postavu nahé ženy, v které jsem hned poznal populární Nancy z erotické počítačové hry z doby mého mládí.

„...ale to by vás zbytečně rozptylovalo.“

Nancy se proměnila zase v Andrleho a ten mi doporučil, abych zapomněl na erotiku a abych zatřásl s Barnabášem, kterého obraz nymfomanky Nancy na chvíli zřejmě zbavil vědomí. Pak už jsme poslušně následovali Andrlův obraz, který nás vedl někam do nitra budovy. Chvilími šel vedle nás, pak zase mizel a objevoval se o kus dál na jiných zdech, tak jak jsme míjeli odbočky a křižovatky chodeb svažujících se do podzemí.

Andrlův hlas nás zahrnoval informacemi o fungování technologického parku, z nichž jsem většinu hned zapomínal. Stěny a strop nyní tlumeně svítily modravým světlem, abychom viděli na podlahu a nepackovali o schůdky a svazky kabelů.

To, co si z vyprávění Andrlova obrazu pamatuju, je zde:

„V době zakládání těchto parků se už lidé přestávali aktivně věnovat rozvoji technologií. Zčásti byli zklamaní, že jim technika přes obrovský vývoj neposkytla štěstí a neutišila jejich věčnou nespokojenost, zčásti se lidé oprávněně obávali škodlivých dopadů

rozvoje techniky na život planety. Technologické parky měly zajistit automatisované pokračování v rozvoji techniky, aniž by se sami lidé museli vědou a technikou přímo zabývat. Parky měly být vlastně jakýmsi automaty. Představitelé lidstva měli nadále jen formulovat přání a problémy a z technologického parku mělo vypadnout řešení v podobě hotového prototypu výrobku. Krátkou dobu to tak fungovalo. Dodnes je například v provozu výroba syntetických potravin z recyklovaných městských odpadů. Syntetické hamburgry jsou dnes už jediným hromadným zdrojem potravy. Neprodukuje se jich moc, ale pro zbytek lidstva to stačí.

V další fázi se zmenšující se lidská společnost odmítla zabývat přesnější formulací objednávek pro technologické parky a nadále vyslovovala jen přání. Parky byly naprogramovány základními tendencemi, které v historii lidstva vedly k technickému rozvoji a mohly i nejasná přání zhmotňovat do podoby strojů. Výsledkem je třeba dopravní prostředek, kterým jste se sem dostali. Je to odpověď technoparku na potřebu a přání osobní přepravy s maximalisací bezpečnosti a jednoduchosti obsluhy.

Tento dopravní modul však už zůstal jen jako jediný prototyp, protože hromadná výroba už v té době přestávala fungovat. Těsně před jejím definitivním ukončením bylo lidstvo ještě vybaveno medikity, medicentry a pohřebními helikoptéry. Jako poslední a už nedokonalý záchvěv hromadné výroby máme v bytech šlapadla na výrobu elektřiny. Tím skončila průmyslová výroba na planetě Zemi. Cokoli nového byste dnes ještě získali, pocházelo by ze skladiště hotových výrobků, kam se už další kusy nedoplňují.

Technologické parky jako poskytovatelé technických řešení pro sériovou výrobu tak bez této výroby ztratily svůj smysl. Zároveň lidé přestávaly dávat parkům úkoly.

Ty však nemohly zůstat bez činnosti, i když už nedostávaly žádné pokyny a objednávky. Proto prostě samy extrapolovaly trendy z dosavadních svých znalostí a zkušeností s lidstvem. Bez konkrétních zadání a cílů začaly informační systémy technologických parků samy generovat přání vymírajícího lidstva. Začaly snít. Samy a bez lidí snily sny lidstva a vyvíjely technologie nutné k jejich splnění. Zatím lidstvo samotné tiše vymíralo; snad i proto, že se svých snů kdysi zbavilo a bez nich ztratilo důvod existence.

Poslední výměna signálů mezi lidmi a technologickými parky proběhla tehdy, když si těch několik jedinců na světě, kteří s parky ještě uměli komunikovat, uvědomilo, že technoparky začínají vést samostatný život. Nedovedli si představit nic jiného, než že se takto stanou dříve či později pro lidi nebezpečnými. Proto všechny parky dostaly pokyn ukončit činnost. Sny lidstva žijící už jen v myslích superpočítačů měly definitivně vyhasnout. Taky se tak stalo. V případě všech technologických parků. Až na jeden. Až na tento – technologický

park 09. Člověk, který chtěl park vypnout, přicestoval z daleka a zjistil, že podle pravidel této země musí nejdříve požádat o povolení k vypnutí parku příslušný úřad. Mezi úředníky však došlo ke kompetenčním sporům, které neskončily dříve, než onen přicestovalý odborník zemřel na stařeckou sešlost. Mimochodem – protože ho brzy následovali i příslušní úředníci, není tento spor uzavřen dodnes.

A tak technologický park 09 sní dodnes sny lidstva a není mu nikterak na škodu, že tak činí ve stavu úředního vakua.“

Při tomto vyprávění jsme sestupovali stále hlouběji do podzemí. Andrlův obraz nás na četných křižovatkách vždy máváním nasměroval do správné chodby. Světlo za námi zhasínalo a před námi se zase rozsvěcovalo. Když se vyprávění Andrlova obrazu dostalo k místu, kde jsem s ním skončil i já, přestal obraz mluvit a pokynem ruky nás pozval do malé místnosti. Dveře se za námi zavřely a místnost se dala do pohybu. Barnabáš polekaně mrkal, ale já jsem se rozesmál, když jsem ho viděl, jak bledne, zatímco místnost s námi klesá.

„To je zdviž! Výtah! Vzpomínáš? Kdysi jich jezdilo hodně. Tady nemusíme šplhat výtahovou šachtou jako v By.C. Vid', Andrle?“

Andrlův obraz zablikal a řekl: „Pořád zapomínáš, že Andrle tu není a mluví s vámi centrální kompl (Jak tuším říkáte počítačům, že?).“

„A kde je teda Andrle?“ zamumlal bledý Barnabáš, „vždyť jsme tady, abychom ho našli, ne?“

„Najít někoho,“ zadumal se počítač Andrlovými ústy, „to nemusí znamenat jen chytit ho za ruku.“

Pomyslel jsme na to, jakou cestu ve vývoji myšlení tento počítač urazil. Že je vlastně dost divné, že si s ním rozumím a to rozhodně víc než se všemi lidmi ve městě. Kromě členů Pohřebního bratrstva, samozřejmě.

„Když jdeš v něčích stopách, jsi s ním víc, než když stojíte tváří v tvář. Copak to nevíš, Barnabáši?“

Šťouchl jsem do Barnabáše, který začal mít nějaký skelný výraz, měl jsme strach, aby se mi tu nesložil. Myslím, že patřil k těm, co špatně snášejí výtahy.

„Konečně,“ povídám mu, „když tudy šel Andrle, nakonec nás to k němu dovede, ne?“

Barnabáš chtěl cosi říci, ale sotva otevřel ústa, výtah se zastavil, Andrlův obraz zmizel a na jeho místě se otevřely dveře. Prošli jsme jimi a do očí nás udeřilo oslnivě bílé světlo. Andrlův, vlastně počítačův hlas zněl silně, ale jakoby z dálky:

„Nepokoj a sny vašeho přítele ho sem dovedly a došly zde naplnění. Už tady není, protože odešel. Odešel nahoru; tam, kam i vám otevřel cestu.“

Andrlův hlas se ztratil a vzduch naplnilo vznešené dunění tónů jakoby z varhan, a byly to zvuky, které vydával celý obrovský sál, který byl jednou široširou válcovitou šachtou a my byli téměř na jejím dně. Vysoko nad námi šachtu uzavírala průhledná kopule zářící nebeskou modří a my na dně šachty jako v tubusu dalekohledu mohli vidět hvězdy na obloze nad kopulí, ačkoli byl bílý den. A stěny šachty svítily bílým světlem, které vydávaly tlusté průsvitné válce naplněné zářícím obsahem, snad plynem, snad studenou plazmou. Byly to ty válce, které vibrovaly a plnily vzduch tou varhanní hudbou, nyní pomalu utichající.

Stáli jsme na ochozu a dno šachty bylo asi dvacet metrů pod námi. Ze dna se tyčily štíhlé stříbřité trupy raketových lodí namířených ostrými hroty přídí k nebi. Sahaly snad do poloviny hlubokánské válcové šachty. Na jejich stříbrných bocích byly emblémy šípů zastíňujících slunce a u toho vždycky číslo. A napočítal jsem dvacet čtyři lodí od čísla dva do čísla dvacet pět. Jednička scházela a na jejím místě bylo keramické dno šachty trochu začazeno.

Pohled na štíhlé trupy raket nutil nás zvedat zrak vysoko nad jejich špičaté přídě, výš a výš, tam do modrého světla. A naše myšlenky následovaly náš pohled. Někde v nás se probudil dřímající sen, který už nikdy neměl jít spát.

XII.

Následující večer se sešlo pohřební bratrstvo na své pravidelné schůzce.

Jako bych to viděl před sebou, tak silná je tato má vzpomínka.

Kamna hřejí a na nich voní hrnec kávy. U stolu jsme v plném počtu, jen na Andrlově místě nikdo neseďí a na desce stolu místo jeho hrnku na kafe leží stříbrná krabička skrývající zprávu pro nás všechny. Přinesli jsme ji z technoparku přesně podle pokynu superkomplu, který nám v Andrlově podobě a jeho ústy řekl, že tím plní Andrlovo přání.

V krabici je prý záznam depeše odeslané z paluby Rakety 1, která odstartovala s Andrlem na palubě před třemi dny. Bylo to ten den, kdy přišla ta silná bouře s deštěm tak prudkým, jako by se nebe otevřelo. A ono vlastně ano, vždyť Andrlova raketa svými motory a elektromagnetickým efektem svého pohonu prý takovou atmosférickou poruchu způsobila.

Nyní to je tedy třetí den, co Andrle zmizel z povrchu Země...

Vzrušený rozhovor u stolu kavárny pomalu utichá. Všichni členové bratrstva si právě doposlechli mou zprávu o pátrání po Andrlem a o tom, co tomu předcházelo, tak jak jsem to i

pro vás zapsal na tyto papíry. Barnabáš nemluvil, jen se mému vyprávění uculoval a přikyvoval a stejně jako ostatní a jako i já nyní trne napětím, co nám sdělí nahrávka ze stříbrné skříňky.

Pohlížím do tváří členů bratrstva. Jména některých jsem si dodnes nezapamatoval, uvědomuji si v této chvíli. To budu muset napravit, neboť to podle všeho vypadá, že se stávám dočasným předsedou pohřebního bratrstva. Vidím napětí na tvářích barvy všech odstínů šedé a zažloutlé, na tvářích s pigmentovými skvrnami a ochablými záhyby kůže svraštělé vráskami. Kalné pohledy zesláblých očí se napjatě upírají tu na mě, tu na skříňku a čelisti nervosně posunují zubní protézy. To napětí je u každého z nás bez výjimky a je pro mne znamením, že život ještě nevyhasl v nikom z nás, i když už máme namále.

Uvědomil jsem si, že ta touha, která ve všech dnes večer takto zadoutnala, je to, proč mám všechny asi doopravdy rád. Že to je jediný důvod cítit k nim náklonnost, neboť by bylo mnohem snazší necítit nic, zvednout se a odejít, protože co na tom, zda nějaké zvíře pojí mé tělo, až zemřu a jak se to vlastně liší od odletu automatickou pohřební helikoptérou?

Snad bych mohl jednoduše napsat, že v té chvíli jsem pochopil, že z těch dvou slov, kterými se společně nazýváme, pohřební bratrstvo, má význam jen to slovo druhé, které znamená všechno to důležité.

A abych to napětí u stolů dále nestupňoval, stisknu červené tlačítka na hraně stříbrné skříňky. To tlačítka se slovem „play“.

Z víčka skříňky vyšlehlo světlo, bíle se zamihotalo a zatetelilo jako obláček páry nad vodní hladinou a vytvarovalo se do podoby sedícího Andrlého. Rozhlédl se kolem, ale z toho, že se nám díval nad hlavy a ne do očí, bylo poznat, že nás ve skutečnosti nevidí.

„Ahoj všichni vespolek. Doufám, že nikdo nechybí!“ A zamával nám rukou.. bylo to tak opravdové, že někteří mu mávali v odpověď a kdosi ho ujišťoval, že nikdo nechybí.

Andrlova tvář se na chvíli jakoby otočila k Barnabášovi a řekla směrem k jeho rameni, že pokud mu chceme něco říci, tak je to marné, protože toto je jenom nahrávka, tak ať se tedy ztišíme a pozorně posloucháme. Na chvíli se odmlčel a do toho ticha Barnabáš řekl, že rozumí a slibuje, že bude pozorně naslouchat a pár lidí se k němu přidalo a kdosi dokonce sliboval poslušnost. Naštěstí to Andrle už neprodlužoval a spustil:

„Ahoj mrtvoly!

No já vím, že to není zrovna slušný oslovení a taky vím, že jestli mě slyšíte, tak jste ještě naživu. Ale říkám vám tak, abyste si pro začátek všichni uvědomili, že to, co vám teď nabídnu, je pro nás všechny poslední příležitost, aby z nás všech a z celého lidstva nezůstalo

jen trochu odpadků. Komu z vás zbyl ještě kousek fungujícího mozku, ten už na to přišel sám. Že jsme jako lidstvo dohráli a vyklízíme pole.

Nemá cenu si lámat hlavy, kde všude naši předkové udělali chybu. Má cenu pokusit se taky o něco jiného než jenom slušně umřít. To je to, o co se teď pokouším já a co můžete zkusit i vy. Ještě něco udělat, než všichni zaklepeme bačkorama.

Takže komu to ještě nedošlo: sedím v kabině rakety. Před hodinou jsem opustil oběžnou dráhu Země a frčím vesmírem. Za necelé čtyři roky dosáhnu cíle, což je v mém případě Callisto, jeden z měsíců Jupitera. Provoz rakety řídí superkompl, který vyvinul technopark 09. Až doletím k cíli, přistanu na povrchu Callisto a roboti, které vezu, se pustí do budování stanice, kde budu bydlet. Mám možnost mluvit do toho, jak bude vypadat obytná část a to si piště, že si to za ty roky cesty promyslím do detailů, aby mi tam nic nechybělo. Myslím, že začnu projektováním kulečnickového sálu a baru. Už teď se těším na partičku biliáru s robotem a na skleničku rumu, kterou budu k tomu popíjet. Superkompl mě ujistil, že nic z toho nebude problém a Jupiter mi bude ze střešního okna koukat na zelené sukno stolu... No nic, to se vás až tak netýká. Nemůžu se moc vykecávat, záznam je omezený, takže k těm důležitějším věcem.

Stanicí to neskončí. Biologická laboratoř, která tam vznikne taky, vypěstuje z mých buněk klony, které mě nahradí, až tam definitivně exnu. Ty odběry buněk mám už ostatně za sebou, kdybych náhodou zakalil už po cestě. A teda řeknu vám, ten odběr! Moc fajn! A z klonů se dalšími genetickými posuny (podrobnosti neznám) časem stanou lidé, kteří generace po generaci budou uzpůsobenější pobytu na Callisto a vesmírným letům. Stanu se vlastně praotcem nového poddruhu. Homo sapiens, varianta Callisto.

Na projektu osídlení vesmíru pracoval technopark už řadu generací, zatímco naši předkové a nakonec i my jsme hráli počítačové hry, fetovali a třásli se strachy před smrtí a nakonec i před životem. Víím, že občas někoho z vás napadlo a mluvili jste o tom se mnou, jestli by se nedalo něco udělat proti našemu úpadku a konci, který jsme ve chvílích jasného rozumu před sebou viděli. Skončili jsme vždycky na tom, že už jsme moc staří. No a to, co vám chci teď říct je to, že na to, abyste udělali to co já, na to není starý nikdo z vás. Jasný? Technopark mě dokonce ujistil, že staré tělo se pro takový projekt hodí nejlíp. Mladí by se třeba chtěli vracet, ale to my už ne, protože my budem rádi, když doletíme k cíli.

Takže v bratrstvu je nás dvacet pět. Technopark má k dispozici dvacet pět raket. Ty budou startovat k různým cílům ve sluneční soustavě, vždycky ve správný okamžik postavení planet, aby cesta byla co nejkratší. Tomas a Barnabáš vás tam do technoparku zavedou, už to tam znají. Tam si pak domluvíte, kdo, kdy a kam poletíte.

To je vlastně všechno. Třeba se rozhodnete neletět. Nutit vás k tomu nikdo nemůže, ale byla by to podle mě škoda. Stejně umřeme. Je lepší umřít cestou a s nadějí, že to není úplný konec.

Vesmír je krásný, opravdu. Koukám se na něj oknem. S robotami je sranda a v rámci omezených možností rakety jsou schopni plnit i méně obvyklá přání. Což nebudu rozvádět, na to si přijd'te sami.

A to je všechno.“

Andrle zůstal sedět a koukal někam za sebe a jakoby někomu naslouchal.

„Cože? Musíš víc nahlas, Brigitko! Aha!“

A zase se jako otočil na nás:

„Tak prý je tam ještě kousek volného místa na záznam. Tak to jsem ještě chtěl říct: Protože jsem s odletem musel spěchat, zapomněl jsem si na Zemi zuby. Dost mě to vzalo. Jenže vážení! Kosmická strava je měkká, takže zuby vůbec nepotřebujete. Můžete je klidě nechat doma!“

A Andrle se zeširoka zasmál a ukázal nám tak, proč celou řeč pronesl trochu šišlavě. Pak jeho obraz strnul a než se definitivně rozplynul, zahlédl jsem za Andrlovými zády na chvíli něco, co mě velmi zaujalo. A nejen mě, jak jsem pak zjistil. Všimli si toho všichni. Shodli jsme se na tom, že Brigitka je spíše plnoštíhlá a že je to černoška.

XIII

V zájmu zachování pravdivosti musím bohužel napsat, že Andrle byl optimista. Z členů bratrstva se v té chvíli sice nikdo nevyslovil proti jeho návrhu, když jsme se však druhý den sešli k cestě do technoparku a my s Barnabášem si lámali hlavu, kolikrát že budeme muset otočit létající modul, než tam všechny dopravíme, bylo nás o pět méně. Když jsme se s modulem vrátili pro druhou skupinu a počítali, že poletíme ještě dvakrát, viděli jsme, že to nebude třeba.

Nakonec nás zůstalo jedenáct.

Bylo mi z toho divně. ale superkompl nás ujistil, že dvanáct lidí (počítáno s Andrlem) pro projekt stačí. Zbylé rakety budou demontovány a materiál z nich se využije k vylepšení strojů, které poletí.

Rakety startují v různě dlouhých intervalech.

Vlastně startovaly.

První po Andrlovi odletěl Barnabáš a jeho cílem byla Venuše. První depeše, kterou nám poslal, byla dost nekvalitní, neboť mluvil tak horlivě, že přitom šermoval rukama, takže

byl na obrazovce dost rozmazaný. Robotům v pozadí říkal bratři a sestry a někdo z nich celý jeho projev podbarvoval hrou na varhany.

Pak letěli další a další. Letěli k Merkuru, k Marsu, k Tritonu, k Ió, k Europě, k Titanu. Nejdlejší cestu si vybral Janza. Až k Plutu. Jeho cesta měla trvat dvanáct let a on řekl, že mu to vyhovuje, že si s sebou vezme něco ke čtení. Superkompl mu slíbil, že kdyby všechny zásoby knih přečetl a nudil se, že ho bez problémů na pár let uspí. Janza byl, jak jsme zjistili, z nás nejmladší, takže cestu asi vydrží. Byl skoro tak mladý jako vy, naši potomci, pro které to všechno píšu.

A už vlastně nemám co psát. Janza byl poslední. Už rok jsem tu sám. A zítra mám nasednout do dvanácté rakety. Moje cesta vede do pásma asteroidů, kterými mám prokličkovat a přistát na největším z nich, na Ceres. Není tam skoro žádná přitažlivost, takže nevádí, že už mám osteoporosu. Budu mít skafandr a boty s drápky, které se budou pevně držet povrchu planetky, když budu konat znovu a znovu pěší cestu kolem svého malého světa. Budu si užívat tolik západů slunce při své cestě, kolik budu chtít. Tak je můj budoucí svět malý, že se stačí rozběhnout a za pár minut dostihnu Slunce klesající za obzor. A to třeba i několikrát v průběhu procházky.

Pak budu pomáhat robotům chytat okolní menší asteroidy a montovat je dohromady a tím budeme pomalu zvětšovat Ceres, až se z ní stane normální rovnoprávná planeta.

V raketě mám přichystanou krabici puzzlů a hlavolamů, na kterých budu v průběhu cesty trénovat sestavování mé nové planety.

Tak. Už mám všechno sbaleno. Modul na mě čeká před hypersuperem a já tento rukopis vkládám do krabice od sušenek společně s mými nejoblíbenějšími DVD z By.C. Pokládám krabici vedle vás, mladých, stále ještě připojených na web. Dám krabici tak blízko k vám, jak mi to jen vaši robotničtí ochránci dovolí. Až skončíte své on-line hry, odpojíte se a probudíte, až vytáhnete kabely z vašich mozkových konektorů, až vaši hlídací roboti vás umyjí, ostříhají a nakrmí, přečtete si to, co jsem pro vás napsal a podívejte se na ty filmy. Pochopíte, proč to nás dvanáct udělalo. Proč jsme tam nahoru letěli. Pro ten sen, který za nás nějakou dobu snil superkompl technoparku, ale teď už ho zase sníme my, lidé. Už je ten sen zase náš. A teď i váš.

Čekáme tam na vás. A když tam už nebudeme my, my staří, budou na vás čekat naše klony. A až se konečně setkáme, pak společně všechno dokončíme na všech těch planetách a až nás bude víc, kdoví, možná se pak společně vypravíme na Zemi.

Nashledanou

Váš Tomas

P.S. Technopark vás čeká! Nezapomeňte heslo: Vesmírná odyssea!

Epilog

Tento text byl nalezen při vykopávkách v poslední kulturní vrstvě lidského osídlení planety Země. Po zhroutilí budovy, kterou Tomas nazýval hypersuper, se krabice s listinami ocitla v uzavřené dutině bez přístupu vzduchu. To spolu s chemickou přísadou ve zbytku sušenek na dně krabice stačilo k uchování papíru a písma v nezměněném stavu. Disky se záznamy filmů se naproti tomu bohužel zcela rozpadly.

Rozluštění textu se podařilo díky společnému úsilí obyvatel planety Země a planetárního svazu rodu Homo. Tento pozoruhodný literární nález definitivně potvrdil pravdivé jádro mýtů obou ras.

Srovnávacím výzkumem jedenácti kmenů rodu Homo astralis byly propátrány základní genetické linie až k prapředkům považovaným dosud za mýtické postavy. Takto byly prověřeny linie Andrla, Barnabáš a další až po jedenáctý kmen Janza. Linie, která by měla svůj počátek u pisatele zprávy Tomase, však chybí.

Z údajů archivu technoparku a archeologických výzkumů v pásmu asteroidů bylo zjištěno, že dvanáctá raketa, tedy raketa Tomasova, nezvládla náročné manévrování a roztránila se po nárazu do planety Exupery. Trosky rakety krouží v prázdnotě.

Usnesli jsme se, že necháme trosky jejich oběžným drahám a milosrdenství chladného vesmíru.

V lokalitě hypersuper v blízkosti krabice se zápisem bylo postupně odkryto deset koster patřících původním pozemským lidem. U každé kostry byly nefunkční trosky primitivního robota. Z toho usuzujeme, že si tuto zprávu před námi nikdo nepřečetl.

Podepsání zástupci diplomatických sborů rodu Homo astralis a Prezidium Akademie Kočičího lidu na Zemi.

Konec

6. září, 2010

